

DALOK

SZERELMI DALOK

31. A PÁRJAVESZTETT GERLICE

B

Foco rubato ♩ = 120

Kis ge - ri - ce pá - tak mart - ján
Csintog - tassa szár - nyacská - ját,

Hogy nem kapja párocskáját,
Hogy nem kapja párocskáját.

Mét sírsz, mét sírsz, te gerice?
Társad hejjett társad leszek.

Nekem nem kell senki társa,
Senki társa, senki átka.

Nekem kell az igaz társam,
Nekem kell az igaz társam.

Fēreppene s úgy elmene,
S úgy elmene ződ erdőbe,

S ott sem szállott szép ződ ágra,
S ott es szállott szároz ágra.

Csattogtassa szárnyacskáját,
Hogy nem kapja párocskáját.

Fēreppene s úgy elmene,
S úgy elmene ződ mezőbe,

S ott sem szállott szép ződ füre,
S ott es szállott szároz füre.

Csattogtassa szárnyacskáját,
Hogy nem kapja párocskáját.

Fēreppene s úgy elmene,
S úgy elmene nagy mezőbe,

Nagy mezőbe, ződ búzába,
Nagy mezőbe, ződ búzába.

S ott sem szállott búzaszálra,
S ott es szállott konkojszálra.

Csattogtassa szárnyacskáját,
Hogy nem kapja párocskáját.

*

Kilenc esztendőtől fogva
Hejzád járok guzsajasba.

Elkötöttem hat ökrömet,
Kilenc bornyús tehenemet.

Kilenc bornyús tehenemet,
Vasastalpú szekereimet.

Kübül kezdtem hidat rakni,
S azon kezdtem hejzád járni.

(Magyarfalva, 2754. sz. 45–5)

B

Parlando ♩ = 76

Mé sírsz, mé sírsz, te nagy ma - dar? (m)

Mé sírsz, mé sírsz, te nagy ma - dar? (ä)

Hogy ne sír - jak (ä), ke - se - reg - jek,

Hogy ne sír - jak, ke - se - reg - jek.

Ha elhagyott az én társom,
Ha elhagyott az én társom.
Ne sírj, ne sírj, te nagy madar,
Ne sírj, ne sírj, te nagy madar.

Társad hellett társod lészek,
Társad hellett társod lészek.
Nekem nem kell senki társo,
Senki társo, senki átko.

Ēreppene zöd erdőben,
Ēreppene zöd erdőben,
Ott sem üle szép zöd ágro,
Ott es üle szároz ágro.

Írok neked egy levelet,
Kivel világból kimehetsz.

Íram, íram leveletem,
Íram édesem keblébe,
Hadd tegye bé kebelébe,
Bár arról jussak eszébe.

(Trunk, 1768. sz. F 293a. 65–4.)

B

Tempo giusto $\text{♩} = 96$

Ta - va - szí szél u - tat száraszt. Vi - rá - gom. vi - rá - gom.

allegro

Ta - va - szí szél u - tat száraszt. Virá - gom. vi - rá - gom.

Minden burján¹ társot váloaszt,
Virágom, virágom,
Minden burján társot váloaszt,
Virágom, virágom.

Hát én immá kit válozzak,
Virágom, virágom,
Hát én immá kit válozzak,
Virágom, virágom.

Te ingemet s én tégedet,
Virágom, virágom,
Te ingemet s én tégedet,
Virágom, virágom.

(Lujzikalagor, 1923. sz. F 344b. 52–9)

¹ *Burján*: vadon termő növény, növényzet.

33. VETEK, VETEK BÚZÁT

Tempo giusto $\text{♩} = 104$

Ve - tek, vetek búzát, za - bot, Györgyi-ce! Györ - gyi - ce,
poco acc. $\text{♩} = 114$
Ve - tek, ve - tek bú - zát, zabot, Györgyi ce, Györgyi ce.

Közepibe csokros rózsát,
Györgyice, Györgyice,
Közepibe csokros rózsát,
Györgyice, Györgyice.

Hozd fel isten azt a napot,
Györgyice, Györgyice,
Hozd fel isten azt a napot,
Györgyice, Györgyice.

Hogy vegye fel a harmatot,
Györgyice, Györgyice,
Hogy vegye fel a harmatot,
Györgyice, Györgyice.

(Lujzikalagor, 1915. sz. F 340b. 52-4)

¹ Györgyice. Gyurka (Román Gheorghijă.)

34. A PÜNKÖSDI RÓZSA

A

Tempo giusto ♩ = 98

A pün - kösti ró - zsa kihaj - lott az út - ra,
Mind azt ri - koj - tozza, Szakaj - szanak ró - la.

Ha fojóvíz vónék,
Bánatot se tudnék,
Fát, füvet növelnék,
Porondot hajtanék.

Hegyek-völgyek között
Zengedezve járnék,
Gyér füvet kaszálnék,
Gyakor-bugját¹ raknék.

Minden bugja tövén
Egy pár csókot adnék,
Minden bugja tövén
Egy pár csókot adnék.

Vedd fel a villára,
Vesd fel a bugjára,
Hogy ne menjen kárba
Szerelem munkája.

Szerelem, szerelem,
Átkozott szerelem,
Mér nem termettél vót
Minden fa hegyibe?

Minden fa hegyibe,
Dió levelibe,
Hogy szakasztott vóna
Mindenki belőle.

Mer én szakasztottam,
S el es szalasztottam,
Leánybarátimnak
Mind elosztogattam.

De még szakasztanék,
Ha jóra találnék.
Vaj jóra, vaj rosszra,
Vaj hóttig bánatra.

A pinkesti rózsa
Nyárba virágozik,
Az én édesem es
Akkor házasodik.

Vaj egyél, vaj igyál,
Vaj megházasodjál,
Más ember ajtaján
Ne arcátlankodjál.

(Lészped, 2163. sz. F 378b. 79–4)

¹ *Gyakor-bugja*: sűrű buglya.

B

Parlando ♩ = 120

Ha fo-lyóvíz vó-nék, Bánatot nem tudnék, (d)
Hegyek, vögyek kő-zött Zenge-dezve jár-nék. (d)

Ahol kitírülnek,
Porondot hajtanék,
Kaszáló rétekbe
Virágot növelnék.

Leányok leszednék,
Bokrétába kötnék,
S az ő édesiknek
Kalapjukba tennék.

*

Istenem, istenem,
Mi lele ingemet,
Három sing pántika
Nem ér be ingemet.

Mostanig csak egy vót,
Az es csukrosan vót...

(Pusztina, 2559. sz. 47-5)

Az énekes e dal után folytatólagosan, ugyanezre a dallamra, Az *elrabolt leány* című balladát énekelte. Ezt lásd e kötetben a 8. sz. alatt.

35. ADJON ISTEN ANNAK JÓT

Adjon isten annak jót,
Kinek szüve gondol jót.
Adjon isten annak rosszat,
Kinek szüve gondol rosszat.

Én istenem, add nekem,
Be igazán szeretem.
Ha nekem nem adhatod,
Felakasztom magamot.

Gyere rózsám az kútra,
Adjak csókot az útra,
Met adtam, és adok es,
Ha tudom, meghalok es.

(Templomfalva, 2884. sz. 46–2)

36. ÉDESANYÁM, MIT HAJTOTT A

Édesanyám, mit hajtott a szerelem,
Édesanyám, mit hajtott a szerelem,
Mind elégett a rokojám kereken,
Mind elégett a rokojám kereken.

Úgy elégett, meg se tudom fódani...

*

Eme csillag földre esik s elterül,
Eme csillag földre esik s elterül,
S az én rózsám, ha meglát es, elkerül,
S az én rózsám, ha meglát es, elkerül.

S ha elkerül, kerüljön el örökre,
S ha elkerül, kerüljön el örökre,
Tudom, Dunába nem szököm érette,
Tudom, Dunába nem szököm érette.

*

Édesanyám, ha meguntál tartani,
Édesanyám, ha meguntál tartani,
Vigy el engem a piacra árulni,
Vigy el engem a piacra árulni.

Tán történik édesemnek most pénze,
Tán történik édesemnek most pénze,
Nem ereszt el ingem idegen kézre,
Nem ereszt el ingem idegen kézre.

Nem történt vót édesemnek most pénze,
Nem történt vót édesemnek most pénze,
Elereszte ingem idegen kézre,
Elereszte ingem idegen kézre.

Lefelé az úton menjünk csak ketten,
Lefelé az úton menjünk csak ketten,
Két szememet a földről fel nem veszem,
Két szememet a földről fel nem veszem.

Két szememet a földről fel nem veszem,
Két szememet a földről fel nem veszem,
Met azt mondják, édesemet ügyeltem,
Met azt mondják, édesemet ügyeltem.

(Lábnik, 2722. sz. 21–5)

37. HA MEGÉREM, JÖVENDŐBE

Ha megérem, jövendőbe
S árpát vetek a földembe.
Sej, haj, ha megérem, jövendőbe
S árpát vetek a földembe.

S vetek árpát, s vetek búzát,
S középile csipkerózsát.
Sej, haj, vetek árpát, s vetek búzát,
S középile csipkerózsát.

Csipkerózsa, ne virágozz,
S utánam, babám, ne várkozz.
Seh, haj, csipkerózsa, ne virágozz,
S utánam, babám, ne várkozz.

S ha utánam várakozol,
Soha meg nem párosodol.
Sej, haj, ha utánam várakozol,
Soha meg nem párosodol.

Csipkerózsa bingó nélkül,
Jaj, be rossz szerető nélkül.
Sej, haj, csipkerózsa bingó nélkül,
Jaj, be rossz szerető nélkül.

*

S édesanyám sok szép szóval,
S én vagyok a legszebb ága.
Sej, haj, édesanyám rózsafája,
Én vagyok a legszebb ága.

S édesanyám sok szép szóval,
Kit hallgattam, kit nem sohan.
Sej, haj, édesanyám sok szép szóval,
S kit hallgattam, kit nem sohan.

S meghallgatnám, de mán késő,
S jaj, letőtt a sok szép idő.
Sej, haj, meghallgatnám, de mán késő.
S jaj, letőtt a sok szép idő.

Utca, utca, bánat-utca,
S bánatkőből van kirakval.
Sej, haj, utca, utca, bánat-utca,
S bánatkőből van kirakval.

S azt es tudom, hogy ki rakta,
Hogy én járjak sírval rajta.
Sej, haj, azt es tudom, hogy ki rakta,
Hogy én járjak sírval rajta.

S nem járok én sírval rajta,
S járjon, aki rakogatta.
Sej, haj, nem járok én sírval rajta,
S járjon, aki rakogatta.

*

Kicsi leány, mi az oka,
Hogy harmatos a rokoja?
Sej, haj, kicsi leány, mi az oka,
Hogy harmatos a rokoja?

Harmatos búzát arattam,
Szeretőmtől elmaradtam.
Sej, haj, harmatos búzát arattam,
Szeretőmtől elmaradtam.

Úgy elmaradtam szegénytől,
Mint az elmúlt esztendőből.
Sej, haj, úgy elmaradtam szegénytől,
Mint az elmúlt esztendőből.

(*Onest*, 2815. sz. 71–2)

38. KUTYA FIKOM TEREMTETTE

Kutya fikom teremtette,
Kutya fikom teremtette, hojajoj,
Megért nálunk a cseresnye,
Megért nálunk a cseresnye, hojajoj.

Felhágék a tetejébe,
Felhágék a tetejébe, hojajoj,
Válaszgaték az értjébe,
Válaszgaték az értjébe, hojajoj.

S az értjébe s a javába,
S az értjébe s a javába, hojajoj,
S a legesszebb pirosába,
S a legesszebb pirosába, hojajoj.

Sárig csitkó, sejem nyereg,
Sárig csitkó, sejem nyereg, hojajoj,
S este hozzád eregelek,
S este hozzád eregelek, hojajoj.

(Magyarfalu, 2766. sz. 45–5)

39. IDEKI A PIACON

Tempo giusto ♩ = 84

I - de - ki je pi - a - con. pi - a - con.

Li - bi - dá - ri dombon, lomhár - di he - gyen

Szekfüt á - rul egy asz - szony.

Gyere rózsám, nezzük meg, nezzük meg,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Ha szépecske, vegyük meg.

Köss bokrétát belőlle, belőlle,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Küldjük el egy legénynek.

Küldjük el egy legénynek, legénynek,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Gyurka nevezetűnek.

Ha megkérdi, ki kötötte, ki kötötte,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Maris lián kötötte.

Köss te illent máccor es, máccor es,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Megdicsirlek száccor es.

Zén szeretőm egy csíki, egy csíki,¹
Libidári dombon, lombárdi hegyen
A bocskorát úgy köti.

S a bocskorát úgy köti, úgy köti,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Klészse-utcát megsepri.

S a bocskora kötetlen, kötetlen,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Klészse-utca sepretnen.

S a bocskora madzagja, madzagja,
Libidári dombon, lombárdi hegyen
Fluturval² van megrakva.

(Somoska, 2114. sz. 32–8)

¹ E sorba többnyire belefoglalják valamelyik csíki falu- nevét. Például *Zén szeretőm egy csíki, dánfalvi.*

² *Flutur*: pillangó, flitter, azaz ruhadíszül szolgáló csillogó fémlapocska (Román *fluture*.)

40. KICSI ÖKÖR, NAGY A JÁROM

tempo giusto $\text{♩} = 120$

Ki - csi ö - kőr, nagy a já - rom, Ki - csi ö - kőr, nagy a já - rom,
Be szép le - ány ez a három.
I - ni - ma mea, i - ni - ma mea, Iar in - ce - pe - a mă du - rea!

Mint szeretném az egyiket,
Mint szeretném az egyiket,
A háromból a szebbiket.
Inima mea, inima mea,
Iar incepe-a mă durea.

Úgy elmenek, meglássátok,
Úgy elmenek, meglássátok,
Soha hírem sem halljátok.
Inima mea, inima mea,
Iar incepe-a mă durea.

Mikor híremet halljátok,
Mikor híremet halljátok,
Levelemet olvassátok.
Inima mea, inima mea,
Iar incepe-a mă durea.

Levelemet olvassátok,
Levelemet olvassátok,
Könyveitek hullassátok.
Inima mea, inima mea,
Iar incepe-a mă durea.

Hull ölembe, hull a földre,
Hull ölembe, hull a földre,
Hull az árva kebelembe.
Inima mea, inima mea,
Iar incepe-a mă durea.

Aki miánt hull ölembe,
Aki miánt hull ölembe,
Annak hulljon kebelibe.
Inima mea, inima mea,
Iar incepe-a mă durea.

(*Lészped, 2015. sz. 8–3*)

¹ Magyarul: A szívem, a szívem / Ismét fájni kezd.

41. KICSI FECSKE JAJ DE FENN JÁR

Tempo giusto ♩ = 108

Kicsi fecske jaj be fenn jár, szépen szól,
Kicsi fecske jaj be fenn jár, szépen szól,
Az én rózsám megha - ra - gadt, mert nem szól.
Az én rózsám megha - ra - gadt, mert nem szól.

Ne haragudj, édes rózsám, sokáig,
Ne haragudj, édes rózsám, sokáig,
Mert nem hagylak koporsóm bészártjáig,
Mert nem hagylak koporsóm bészártjáig.

(*Lujzikalagor, 1922. sz. 52–9*)

42. MEGYEK AZ ÚTON LEFELÉ

Mejek az úton lefelé,
Mejek az úton lefelé,
Trajla-la-la...

Senki se mondja, jere bé,
Senki se mondja, jere bé,
Trajla-la-la...

Jere bé, tiszteljelek meg,
Jere bé, tiszteljelek meg,
Trajla-la-la...

Ha bémész es, kérdjelek meg,
Ha bémész es, kérdjelek meg,
Trajla-la-la...

Széket adak, leültetlek,
Széket adak, leültetlek,
Trajla-la-la...

Ágyot vetek, lefektetlek,
Ágyot vetek, lefektetlek,
Trajla-la-la...

Reggel jókor megöbresztlek,
Reggel jókor megöbresztlek,
Trajla-la-la...

Megmosdatlak s eleresztlek,
Megmosdatlak s eleresztlek,
Trajla-la-la...

(Lujzikalagor, 1611. sz. 44-4)

43. ÉN NEM BÁNOM, HA ÚGY IS

Tempo giusto ♩ = 120

(háj) Én nem bánom, ha úgy isz, Ha szeretsz isz, ha nem isz.

In - ge - met sze - ret mász isz. Ingem külön még hat isz.

Ha te ingem szeretnél,
Minden eszte keresznél.
Ha te ingem nem szeretsz,
Még ed eszte szem keressz.

(Jugán. 3248. sz. F 448b. 11-4)

44. BUNĂ ZIUĂ, KISLEÁNY

Bună ziua, kisleán,¹
Mé sírsz a Duna martján?
Hod ne sírjak, bácsikám,
Ha elhagyott Jancsikám.

Tennap regvel, hajnalba
Vígán ment le csónakba.
Tennap regvel, hajnalba
Vígán ment le csónakba.

Csónakomnak teteje,
Bárányomnak mezeje.
Bárányomnak ződ mező,
Lyánoknak szép szerető.

Csilyánkoró-koszorú,²
Mért vagy szívem szomorú?
Hod ne legyek szomorú,
Elhadott ed nyomorú.

(Trunk, 26–9)

¹ Magyarul: Jónapot, kisleány.

² Csilyánkóró: csalánkóró.

45. NEM JÖTTEM ÉN IDE

A

Parlando ♩ = 104

Nem jöt-tem én i - de Szen-ki ö - re - mi - re.

Cak az jén i - de - szim Gyenge sze - rel - mi - re.

Cak az jén ideszim
Kjét feteke szeme
Hozott ingem ide,
Erre messze hejre.

(Trunk, 1929. sz. F 348a. 81–4)

B

– Dallama ugyanaz, mint az előbbié –

Nem jöttem én ide
Szenki öremire,
Cak az jén ideszim
Gyenge szerelmire.

Eccer jöttem ide,
Retket adtál ennem,
Retket adtál ennem
Sz az esz feteke lön.

Veszett lenne retek
Feteke földjibe,
Veszett lenne retek
Feteke földjibe.

(Trunk, 15-9)

46. KICSI LOVAM TÉRDIG MEGYEN

Poco rubato $\text{♩} = 96$

Ki - csi lo - vam térdig men - yen a sár - bo.
Az én ró - zám i - szik a kor - cso - má - bo.
Ki - csi lo - vam nem sze - re - ti ja za - bot,
Ta - vasz fe - lé zűd ár - pá - ra ki - ka - pott

Kicsi lovam, jobb az árpa, mint a zab,
Rózsámnak es jobb a szíve, ha mást kap.
Kilenc ezüst gyűrű van az ujjábo,
Tízszer csókolom meg én egy órábo.

Füzességi ződ erdőbe születtem,
Anyám se vót, mégis felnevelkedtem.
Úgy nőttem fel, mint erdőbe ja rózsza,
Szeretóm es vót tíz éves koromba.

(Léziped, 2170. sz. F 382a. 79-4)

47. KAPUM ELŐTT FOLY EL A VÍZ

– Dallamát lásd e kötetben a 93. sz. alatt –

Kapum előtt foly el a víz,
Kapum előtt foly el a víz,
Gyenge babbám, bennem ne bízz,
Gyenge babbám, bennem ne bízz.

Ha bízol es, csak keveset,
Ha bízol es, csak keveset,
Mer én téged nem szeretlek,
Mer én téged nem szeretlek.

Csak egy úton jártam hejzád,
Csak egy úton jártam hejzád,
S arról es eltiltott anyád,
S arról es eltiltott anyád.

S én istenem, adj egy halált,
S én istenem, adj egy halált,
Hogy haljon meg, babbám, anyád,
Hogy haljon meg, babbám, anyád.

Maradjon nekünk a világ,
Maradjon nekünk a világ,
Hogy éljünk mi kedvünk után,
Hogy éljünk mi kedvünk után,

Mint kicsi hal a tengerbe,
Mint kicsi hal a tengerbe,
Kövecses mart közepibe,
Kövecses mart közepibe.

(Pusztina, 2612. sz. 63–5)

48. ÉDES BABÁM, TEVELED

A

Tempo giusto ♩ = 112

É-des babám, teve - led Még be - szélni se le - het.
vé - jem bi - za megle - het, Csak magá - val nem le - het.

A 3. vsz. 3. sorában: A 3. vsz. 4. sorában.

látod, pajtás. búval, mint más.

Bár azt tudod, te virág,
Belőled áll a világ.
Nekem es van virágom,
Leszakasztom a nyáron.

Bort iszom én, nem vizet,
Értem senki se fizet.
Bort iszom én, látod, pajtás,
Nem élek én búval, mint más.

Jaj istenem, add nekem,
Be igazán szeretem.
Ha ezt nekem nem adod,
Jaj istenem, meghalok.

(Pusztina, 2600. sz. 3–5)

B

Tempo giusto $\text{♩} = 104$

Édes ró-zsám, te - ve - led Még be - szél - ni som le - het.
Vé - lem bi - za megle - het, Csak ma - gá - vai nem - le - het.

(Pusztina, 2613. sz. 63-5)

49. KIMENÉK A HEGYRE

Parlando $\text{♩} = 92$

Ki-me-nék a hegy-re, Bé-né-zék lú - tő - re!
Láttam é - de - se - met fő - dig fe - ke - té - be.

Akarom kérdeni,
Szánom búsítani,
Egy szóval, kettővel
Megszomorítani.

De méges megkérdem,
Merre mész, édesem?
Csak kikapá kardját,
Mejben irányozá.

Ne vágj el, édesem,
Met megadom magam,
S kösd meg a jobb karom
Hét sing pántikádval.

(Pusztina, 2605. sz. 3-5)

¹ Lütő: lejtő.

50. KAMARÁTÓL JÓ EGY ESŐ

Parlando ♩ = 98

The musical score is written on two staves in a single system. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The tempo is marked 'Parlando' with a quarter note equal to 98 beats per minute. The melody consists of eighth and quarter notes. The second staff continues the melody with similar note values and includes a triplet of eighth notes. The lyrics are printed below the notes.

Kama-rá - tól jó egy e - ső. Arról jó az én sze-re - tőm.
Sárig ha - ja vállát veri. Gyócs az inge s el-ke - ve - ri

Sárig haja szerte lobog,
S az én szívem érte dobog.
Sárig haja szerte lobog,
S az én szívem érte dobog.

Búsulj szívem, met én sírok,
Met bánatimval nem bírok.
Búsulj szívem, met én sírok,
Met bánatimval nem bírok.

Búsulok es, bánkódok es,
Ha sírok, reám fér az es.
Búsulok es, bánkódok es,
Ha sírok, reám fér az es.

Ne búsulj, babbám, érettem,
Mást ád az isten hejettem.
Ne búsulj, babbám, érettem,
Mást ád az isten hejettem.

Szebbet, jobbat, mint én vótam,
Met én igen csendes vótam.
Szebbet, jobbat, mint én vótam,
Met én igen csendes vótam.

Met én igen csendes vótam,
Met én igen jámbor vótam.
Met én igen csendes vótam,
Met én igen jámbor vótam.

Csendes vótam, jámbor vótam,
Bánatnak elég nem vótam.
Csendes vótam, jámbor vótam,
Bánatnak elég nem vótam.

Bánat, bánat, be nehéz vagy,
Be rég, hogy a szívemen vagy.
Bánat, bánat, de nehéz vagy,
Be rég, hogy a szívemen vagy.

Amíg azok eloszolnak,
Töllem minden jók elmulnak.
Amíg azok eloszolnak,
Töllem minden jók elmulnak.

Kerek a szőlő levele,
Vártalak, babbám, az este.
Kerek a szőlő levele,
Vártalak, babbám, az este.

Hozzám várva el nem jöttél,
Máshoz váratlan elmentél.
Hozzám várva el nem jöttél,
Máshoz váratlan elmentél.

(Pusztina, 2599. sz. 3–5)

51. ÉN ELMEGYEK, BABÁM

poco rubato ♩ = 108

Én el - megyek, babbám, vala - mer - re,
Bu - ko - vi - na kel - lős kö - ze - pé - be.
Ott le - szál - lok tu - ll - pán ké - pi - be
É - de - sem - nek há - za e - le - ji - be.

Mondá babbám, üljek az ölébe,
Gyenge kezem tegyem kebelébe...

Parancsolám korcsomárosnének,
Adjon jó bort jó borivóinak.
Bort nem iszom, fogadásom tartsa,
Pálinkát sem, mert anyám nem hagyja.

Vizet iszom, mikor kedvem tartsa,
Azt es csak úgy, ha galambom adja.
Azt es csak úgy, ha galambon adja,
Mint küs galamb s a fiát itassa.

(*Pusztina*, 2597. sz. 3–5)

52. HADD EL BABÁM, ÚGY KELL NÉKED

A

Hadd el babám, úgy kell néked,
Sokszor mondtam én ezt néked,
Hogy ne szeress kettőt-hármat,
Met egy es elég nagy bánat.

Szeress egyet, hogy legyen szép,
Ha szenvedsz es, hogy legyen mét,
Met én csak egyet szerettem,
Méges eleget szenvedtem.

Szenvedtem es, szenvedek es,
Ha tudom, hogy meghalok es.
Búsulj szívem, me nincs kedvem,
Elhagyott a víg örömem.

Víg örömem, régi kedvem,
Kéért holtig fáj a szívem.
Fáj a szívem, nem tagadom,
S akiért fáj, nem láthatom.

Met a töllem távul vagyon,
Hét határon es túl vagyon,
Gyöngyes ruhám nála vagyon,
Met húsz frankom¹ nála vagyon.

(*Újfalú*, 2912. sz. 33–2)

¹ *Frank*: lei (Román *franc*: a lej régi, franciás neve.)

B

Hadd el babám, úgy kell neked,
Hadd el babám, úgy kell neked,
Hányszor mondtam én azt neked,

Ne szeress te kettőt-hármat,
Ne szeress te kettőt-hármat,
Met egy es elég nagy bánat.

Met én csak egyet szerettem,
Met én csak egyet szerettem,
Méges eleget szenvedtem.

(*Diószeg*, 2856. sz. 9–2)

C

Fejér virág a fejemen,
Fekete gyász a szívemen,
Fekete gyász a szívemen.

S amég én azt el nem tőtöm,
Senkivel sem cserélhetem,
Senkivel sem cserélhetem.

Sem apámval, nem anyámval,
Csak a régi szeretőmvel,
Csak a régi szeretőmvel.

*

Hadd el babám, úgy kell néked,
Sokszor mondtam én azt néked,
Sokszor mondtam én azt néked,

Hogy ne szeress kettőt-hármat,
Met egy es elég nagy bánat,
Met egy es elég nagy bánat.

Már én csak egyet szerettem,
Méges eleget szenvedtem,
Méges eleget szenvedtem.

Szeress egyet, hogy legyen szép,
Ha szenvedsz es, hogy legyen métt,
Ha szenvedsz es, hogy legyen métt.

De én csak egyet szerettem,
Méges eleget szenvedtem,
Méges eleget szenvedtem.

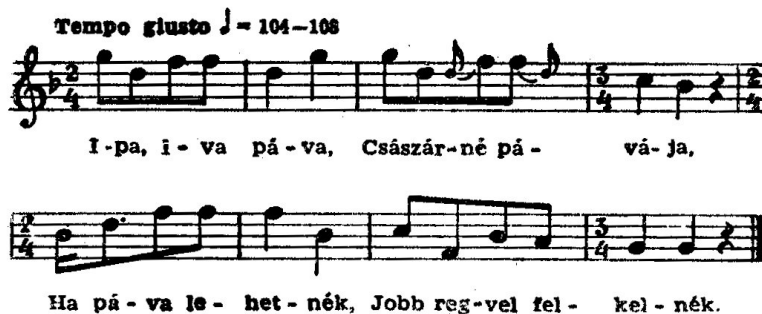
Sír a szemem mind a kettő,
Hull a könnyem, mint az eső,
Hull a könnyem, mint az eső.

Hulljon annak kebelébe.
Ki ezt hullattassa véllem.
Ki ezt hullattassa véllem.

(Újfalu, 2921. sz. 73–2)

53. IPA, IVA PÁVA

Tempo giusto $\text{♩} = 104-108$

I - pa, i - va pá - va, Császár - né pá - vá - ja,
Ha pá - va le - het - nék, Jobb reg - vel fel - kel - nék.

Jó regvel felkelnék,
Folyóvízre mennék,
Szárnyom csattogtatnám,
Szép tollam hullatnám.

A lányok felszednék,
Bokrétába kötnék,
S az ők édesiknek
Kalapjukba tennék.

(Pusztina, 2594. sz. 3-5)

54. A SZALONCI NAGY HEGY ALATT

A szalonci nagy hegy alatt
Van egy forrás a föld alatt,
S aki abból vizet iszik,
Babájától elbúcsúzik.

Én es abból vizet ittam,
S a babámtól elbúcsúztam.
S úgy elbúcsúztam szegénytől,
Mint az elmúlt esztendőtlől.

Ez az utca ojan utca,
Bánatkőből van kirakva.
S azt es az én babám rakta,
Hogy én járjak sírva rajta.

Ne járj sírva, járj kedvedre,
Töllem mehetsz akármerre.
Ne járj sírva, járj kedvedre,
Töllem mehetsz akármerre.

A gőzösnek hat ablakja,
Nyujtsd ki, babám, karod rajta.
S kinyujtanám, de meghalok,
S magyarföldi részen vagyok.

Ha én kis gerlice lennék,
Babám ablakjára szállnék,
S ott is aztat tudakolnám,
Aluszol-e, gyenge babám?

Nem aluszom, öbrön vagyok,
Most es róllad gondolkozok.
Nem aluszom, öbrön vagyok,
Most es róllad gondolkozok.

(Templomfalva, 2933. sz. 46–2)

55. ERDŐ MELLETT NEM JÓ LAKNI

Tempo giusto ♩ = 92

Er - dő mellett nem jó lakni szere - lem nélkü l, Szere - lem nélkü l.
Szere - tőt se jó tar - ta - ni szere - tet nél - kü l.

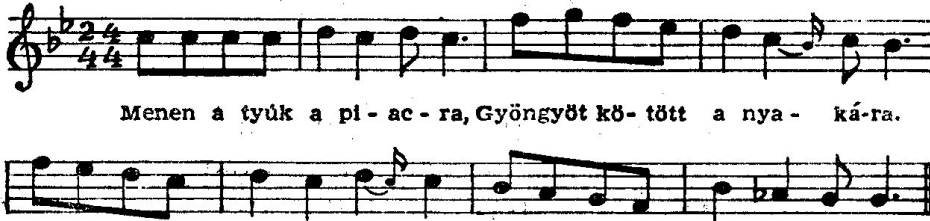
Nékem es egy szeretőm vót,
De már ojan vót, de már ojan vót,
Ha egy nap nem láttuk egymást,
Két nap beteg vót.

Add ide a jobb kezedet,
Forduljunk egyet, sirüljünk egyet,
Menjünk ki a gyümölcsösbe,
Szakítsunk meggyet.

(Diószeg, 2842. sz. 13–2)

56. MEGYEN A TYÚK A PIACRA

Tempo giusto ♩ = 100

Menen a tyúk a pi - ac - ra, Gyöngyöt kö - tött a nya - ká-ra.
Haza - jö - ve sül - ve, fő - ve, Fel - ül az asz - tal sze - gi - re.

Megeszem a zúzá, máját,
Megcsókolom babám száját.¹

Kicsi leán, nagyot nőttél,
Férhez eddig mét nem mentél?
Mentem vóna, de nem kértek,
Ingem itthon felejtettek.

(Újfalu, 2907. sz. 33–1)

¹ E két sor a dallam második felére éneklendő.

57. NE JÁRJ HOZZÁM

Poco rubato $\text{♩} = 100$

Ne járj hezzám, ne he-á-ba, Li-na mea,¹

Ne járj hezzám, ne he-á-ba, Li-na mea.

Ne tapodd a sárt heá-ba, Ne tapodd a sárt he-á-ba,

Leana, Li-na, draga mea?

S addig jártál, megvakultál, Lina mea,
S addig jártál, megvakultál, Lina mea,
Örökre megbolondultál,
Örökre megbolondultál,
Leana, Lina, draga mea.

Verje meg az isten őket, Lina mea,
Verje meg az isten őket, Lina mea,
Elvették a szeretőmet,
Elvették a szeretőmet,
Leana, Lina, draga mea.

S ha elvették, éljen véle, Lina mea,
S ha elvették, éljen véle, Lina mea,
Csak előttem ne ölelje,
Csak előttem ne ölelje,
Leana, Lina, draga mea.

Ha előttem ölelgeti, Lina mea,
Ha előttem ölelgeti, Lina mea,
Szívemet es kesergeti,
Szívemet es kesergeti,
Leana, Lina, draga mea.

(Újfalu, 2894. sz. 41–2)

¹ Magyarul: Linám (Ilonám).

² Magyarul: Leána, Lina, drágám (kedvesem).

58. KIASZOTT A BODZAFÁ

Tempo giusto ♩ = 84

Ki - aszatt a bodza - fa, Addig ül - tem a - lat - ta.
Bar - na le - gény ka - lap - ja Kötőkvel¹ van meg - rakva.

Kötők szegény nyakamra,
S e láncok e kalapra,
Fogja joda je rozsdá,
Hogy ne járjon több nyakra.²

(Klészse, 1942. sz. F 352c. 29–4)

¹ *Kötő*: gyöngyös, bojtos kalapdísz.

² E dal tárgyával kapcsolatban tudnunk kell, hogy a leány kötőkkel, azaz gyöngyös, bojtos kalapdíszekkel szokott kedveskedni udvarlójának, a legény viszont cserébe láncot (nyakláncot) vesz szeretőjének. E dal a kettejük közötti viszony megszakadására utal: az elkeseredett legény a kalapra való kötőket a nyakára köti, a nyakláncot viszont a kalapjára illeszti, e visszás használatukkal jelezve, hogy a leánnyal való jóviszonya is a visszájára fordult.

59. KERÉK UTCA, KICSI HÁZ

– Lakodalmas –

Tempo giusto

Ke-rek ut - ca, kicsi ház, Tra-la - la - la - la.
Ben - ne, ró - zsám. mit csi - nász, Tra-la - la - la - la.

Csinosítom magamat,
Tra-la-la-la-la,
Várom a galambomat,
Tra-la-la-la-la.

Kerek almafalapi,
Tra-la-la-la-la,
Szeret engem valaki,
Tra-la-la-la-la.

De nem mondom meg, hogy ki,
Tra-la-la-la-la,
Meg ne tudja, meg, hogy ki,
Tra-la-la-la-la.

(Lészped, 2053. sz. 6-6)

60. ZÖLD AZ ERDŐ

Tempo giusto ♩ = 104

Zöld az er - dő, zöld a pe - ter - zse - jem,
Bened, rózsám, meg - kótt a sze - re - lem,

Nem is megkótt, meg is fogyatkozott,
Zén szívemre nagy bánatot hajtott.

(Lészped, 1907. sz. F 337c. 79-4)

61. ELINDULÉK HÁZASODNI

Elindulék házasodni,
Elindulék házasodni,
Nem akarnak leányt adni,
Nem akarnak leányt adni.

Mind azt mondják, úri vagyok,
Mind azt mondják, úri vagyok,
Nem gazdának való vagyok,
Nem gazdának való vagyok.

Éjjel iszom, nem aluszom,
Éjjel iszom, nem aluszom,
Nappal döglöm, s nem dolgozom,
Nappal döglöm, s nem dolgozom.

(Frumósza, 2622. sz. 16-5)

62. INDULJ EL EGY ÚTON

Indúj el egy úton, én es e másikon,
S ehol esszegyülünk, egymásnak ne szóljunk,
S aki meglát minket, mit fog a mondani,
Azt fogja mondani, idegenek vagyunk.

S ők es azt gondolják, idegenek vagyunk,
Idegenek vagyunk, szeretetet tartunk...

Szeretlek, édesem, mint a lány kenyeret,
Sóhajtok éretted egy nap százezeret.
Nem is sóhajtanék, ha nem szeretnélek,
De én úsz szeretlek, maj meghalok érted.

Vaj meghalok érted, vaj enyimmé teszlek,
Vaj piros véremmel földet festek érted.
S e te piros véred s ez én piros vérem
Egy árokba fojjon, s egy malmot meghajtsón.

Zegyik az a malom háromkövű legyen,
S a legelső kövön szeretetet járjon,
S e második kövön virágyöngyöt járjon,
S e harmadik kövön aprópénz szórlása.¹

*

Kimenénk az útra, lenézénk az úton,
Látám édesemet, ő is láta engem.
Akarám szólítani, magát búsítani,
Illen szép ifijút megszomorítani.

Úgy es megszólítom egy szóval, kettővel:
Merre mész, édesem, hova mész, édesem?
Menek ide s ide, nagy magas hegyekre
Szép virág keresni, hegyi te's² édesem.

Vaj bánod, édesem, zén jó életemet?
Nem bánom, édesem, te jó életedet,
Csak bánom, édesem, keserűségedet...

Ha meguntad, rózsám, velem világitad,
Csinátass koporsót, temettes el ingem.
Írd fel keresztfámra, s ott fekszik egy árva,
Kinek szeretetből történt e halála.

(Somoska, 32–8)

¹ Aprópénz szórlása: aprópénzt szórlasson, szórjon.

² Hegyi te's: gyere te is. (Román *haide*.)

63. GYERE KI, TE GYÖNGYVIRÁG

A

Tempo giusto ♩ = 200

Gyere ki, te gyöngyvirág(á). Mert feljött a hód- vi-lág(á), jaj,

Maj' ki-me nek sz ott lakom, Csak a lábim bongolom,

Csak a lábim bongolom,
Szeretőmet gondolom, jaj.
Csak a lábim bongolom,
Szeretőmet gondolom, jaj.

Sz csak a láb' bongolatlan,¹
Szeretőm gondolatlan, jaj.
Sz csak a láb' bongolatlan,
Szeretőm gondolatlan, jaj.

Sz a te vaszasz kãpudat
Mász nyissza ki, sze² nem ién, jaj.
Sz att had nyissza, sze nem ién,
Még eszedbe jutok ién, jaj.

Sz a te vaszasz ajtódat
Mász nyissza ki, sze nem ién, jaj.
Sz att had nyissza, sze nem ién,
Majd eszedbe jutok ién, jaj.

Sz a te tarka kucsádat
Mász hergessze, sze nem ién, jaj.
Had hergessze, sze nem ién,
Még eszedbe jutok ién, jaj.

Sz a te szeprett házadat
Mász ganézza,³ sze nem ién, jaj.
Had ganézza, sze nem ién,
Majd eszedbe jutok ién, jaj.

Sz a te vetett ágyadat
Mász duncolja,⁴ sze nem ién, jaj.
Had duncolja, sze nem ién,
Még eszedbe jutok ién, jaj.

Sz a te karci derekid
Mász öljje, de nem ién, jaj.
Mász öljje, de nem ién,
Még eszedbe jutok ién, jaj.

Sz a te pirosz arcodat
Mász csókolja, de nem ién, jaj.
Had csókolja, de nem ién,
Még eszedbe jutok ién, jaj.

(Ploskucén, 3267. sz. F 466a. 4–4)

¹ Sz csak a lãj' bongolatlan: s csak a lãjbim gombolatlan.

² Sze: és.

³ Ganézza: szemeteli.

⁴ Duncolja: gyűri.

B

Gyere ki, te gyöngyvirág,
Me feljött a hódvilág, jaj.
Maj kimenek hajnalba,
Magasfejű kalapba, jaj.

Nyitva zajtó, béjöhetsz,
Üres a pad, leülhetsz, jaj.
Vetett az ágy, lefekhetsz,
Nyitva zajtó, elmehetsz, jaj.

(Esztofuj, 2695. sz 27-5)

64. ÉN KIMEGYEK KIS KERTEMBE

Poco rubato $\text{♩} = \text{cca } 72$

The musical score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 6/8 time signature. The tempo marking is 'Poco rubato' and the tempo is indicated as 'cca 72'. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and includes a double bar line at the end. There are some performance markings, such as a fermata over a note in the first staff and a '2' in a box over a note in the second staff.

d'En kí-me-nek kús ker-tem-be vi-rágom nez - ni,
d'En kí - me - nek kús kertem - be vi-rágom nez - ni.

Hát elverte égi harmat
Virágom színyit,
Hát elverte égi harmat
Virágom színyit.

Kús gelice rajta sétál
Sárga lábával,
Kús gelice rajta sétál
Sárga lábával.

Sárga lába, kék a szárnya,
Jaj be gyengén jár,
Sárga lába, kék a szárnya,
Jaj be gyengén jár.

Jer be hozzám, jer be hozzám,
Légy aranyalmám,
Jer be hozzám, jer be hozzám,
Légy aranyalmám.

Szépen mulass énnálamnál,
Ne bátorkodjál,
Szépen mulass énnálamnál,
Ne bátorkodjál.

Én nem járok, én nem járok,
Me' meg es untál,
Én nem járok, én nem járok,
Me' meg es untál.

Nezd meg babám, nezd meg babám,
Kit választottál,
Nezd meg babám, nezd meg babám,
Kit választottál.

Tiszta víznek színnye alól
Mérget ne igyál,
Tiszta víznek színnye alól
Mérget ne igyál.

(Frumósza, 2672. sz. 31–5)

65. FEHÉR ÜRÖM, FEKETE NÁD

Parlando $\text{♩} = 92$

Fe-hér ü-röm feke-te nád. Tagadd meg, bab-bám, az a - nyád.
Ojan i - gaz leszek hoz - zád Mint tu - laj - don édes - a - nyád.

The musical score is in 5/8 time, marked 'Parlando' with a tempo of 92 quarter notes per minute. It consists of two staves of music. The first staff contains the melody for the first line of lyrics, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are written below the notes. There are some performance markings like '(d)' and '(l)' above certain notes.

Anyád hejett anyád leszek,
Anyádnál es még jobb leszek,
Met én hitestársad leszek,
Met én hitestársad leszek.

(Pusztina, 2606. sz. 8-5)

Az énekes e dal után folytatólagosan, ugyanerre a dallamra, a *Ver az Isten....* kezdetű dalt énekelte. Ezt lásd e kötetben a 139. sz. alatt.

66. A PÜNKÖSDI RÓZSA

Tempo giusto $\text{♩} = 120$

A pünkös-ti ró - zsa Nyárba vi - rá - go - zik,
Az én é - de - sem es Ak - kor há - za - so - dik.

The musical score is in 2/4 time, marked 'Tempo giusto' with a tempo of 120 quarter notes per minute. It consists of two staves of music. The first staff contains the melody for the first line of lyrics, and the second staff contains the melody for the second line. The lyrics are written below the notes. There are some performance markings like '1' above certain notes.

Vaj igyál, vaj egyél,
Vaj megházasodjál,
Más ember ajtaján
Ne arcátlankodjál.

Nem eszem, nem iszom,
Meg se házasodom,
Más ember ajtaján
Nem arcátlankodom.

Vaj menj el mellőllem,
Vaj ülj le melléjem,
Karcsú derekodat
Ne ringasd előttem.

Vaj elmejek véled,
Vaj meghalok érted,
Vaj piros véremmel
Födét festek érted.

S ha gondolod, rózsám,
Hogy megélhatsz véllem,
Fogd meg a jobb kezem,
S úgy beszéljess véllem.

S ha gondolod, rózsám,
Nem élhatsz meg véllem,
Fogd meg a bal kezem,
S úgy búcsúzz el tőllem.

A búcsú végire
Sírjon egyik szemed,
Sírjon mind a kettő,
Mint a záporosó.

(Pusztina, 2574. sz 47–5)

67. KIMEGYEK ÉN

Tempo giusto $\text{♩} = 138$

Ki - me - nek én e hednek e te - te - ji - re.
Ki - me - nek én e hed - nek e te - te - ji - re.
Ott a - kadok sze - re - tő - re ket - tő - re,
Ott a - ka - dok sze - re - tő - re ket - tő - re.

A 2. vsz. 1. sorában: A 2. vsz. 2. sorában: 1) Ritmusváltozat:

csuka - lom, csuka - lom,

Zegyediket megölelem, csukallom,
Zegyediket megölelem, csukallom.
Szã¹ mászikat féleckébbre toszítom,
Szã mászikat féleckébbre toszítom.

(Szabófalva, 3220. sz. F 452a. 18-4)

¹ Szã: s a, és a.

68. VERD MEG ISTEN, VERD MEG

A

Parlando $\text{♩} = 68$

Verd meg isten, verd meg Azt az a - pát s a - nyát,
s a - ki töllem tilt - sa s az ő é - des lá - nyát.

Mer neki lánya vót,
Nekem szeretóm vót,
Mer neki lánya vót,
Nekem szeretóm vót.

Sír az út előttem,
Bánkódik az ösveny,
Még az es azt mondja,
Verjen meg az isten.

Verjen meg, verjen meg,
Veretlen ne hagyjon,
Verjen meg, verjen meg,
Veretlen ne hagyjon.

(Újfalú, 2907a. sz. 37-8)

B

Quasi giusto ♩ = 104

Verd meg is-ten, verd meg Azt az a-nyát s a-pát,
A - ki tiltsa től-lem Az ő édes fi-át.

Ha néki fia vót,
Nékem szeretóm vót,
Ha néki ides vót,
Nékem idesebb vót.

Szeretet, szeretet,
Átkozott szeretet,
Mé nem termettél vót
Minden fa tetején.

Minden fa tetején,
Diófa levelin,
Hogy szakasztott vóna
Minden leány, legény.

Mert én szakasztottam,
S el es szalasztottam,
Mert én szakasztottam,
S el es szalasztottam.

De még szakasztanék,
Ha jóra találnék,
Vaj jóra, vaj rosszra,
Vaj holtig bánatra.

(Onest, 2832. sz. 69–2)

C

S az én szeretőm is
Falu végén lakik,
Itatgassa lovát,
Fitogtassa magát.

*

Verje meg az isten
Azt az édesanyát,
Miét tiltsa tőlem
S az ő édes fiát.

Ha neki fia vót,
Nekem szeretőm vót,
Ha neki édes vót,
Nekem édesebb vót.

Elháltunk lenne es
Ketten egy párnánd es,
Ketten egy párnánd es,
Egy tőtés lócánd es.

Egy tótés lócánd es,
Bent ez ágy alatt es,
Bent ez ágy alatt es,
Egy csúr hijujánd es.

(Gyoszeány, 1712. sz. 19–9)

69. ELMÉSZ, RÓZSÁM, ELMÉSZ

Elmész, rózsám, elmész.
Hát engem kire hagysz,
Hát engem kire hagysz?

Hagylak, rózsám, hagylak
A nagy úristenre
S a jó emberekre.

Mondd meg, rózsám, mondd meg,
Lesz-e valahára
Visszafordulásod?

Leszen, rózsám, leszén,
Mikor a vadlúdak
Görögül beszélnek.

Tudd meg, rózsám, tudd meg,
A sohasem leszén,
A sohasem leszén.

Mondd meg, rózsám, nekem,
Lesz-e valahára
Visszafordulásod?

Leszen, rózsám, leszén,
Mikor a vadrécék
Deákul beszélnek.

Tudd meg, rózsám, tudd meg,
A sohasem leszén,
A sohasem leszén.

Mondd meg, rózsám, mondd meg,
Lesz-e valahára
Visszafordulásod?

Leszen, rózsám, leszen,
Mikor szem búzából.
Száz kalangya leszen.

Tudom, rózsám, tudom,
Hogy sohasem leszen,
Hogy sohasem leszen.

(Lábnik, 2733. sz. 28-5)

70. OLYAN NAP NEM JŐ AZ ÉGRE

Poco rubato ♩ = 84

Ojan nap nem jő az ég-re. O-jan nap nem jő az ég-re.

Sűrű könnyem nem hull föld-re. Ki ölem-be, ki a föld-re. Of, of, of.

S búsulj szívem, mer nincs kedvem,
S búsulj szívem, mer nincs kedvem,
Mer elhagyott víg örömem,
Mer elhagyott víg örömem.
Of, of, of.

Víg örömem s régi kedvem,
Víg örömem s régi kedvem,
Kiétt hóttig fáj a szívem,
Kiétt hóttig fáj a szívem,
Of, of, of.

Fáj a szívem a szivedétt,
Fáj a szívem a szivedétt,
A két fekete szemedétt,
A két fekete szemedétt,
Of, of, of.

Elérte a víz a pallót,
Elérte a víz a pallót,
Nem az a szeretőm, ki vót,
Nem az a szeretőm, ki vót,
Of, of, of.

Visszahozza víz a pallót,
Visszahozza víz a pallót,
A lesz a szeretőm, ki vót,
A lesz a szeretőm, ki vót,
Of, of, of.

Vót szeretőm, de most nincsen,
Vót szeretőm, de most nincsen,
Ad az isten, kinek nincsen,
Ad az isten, kinek nincsen,
Of, of, of.

(Újfalu, 2804. sz. 37–8)

71. KISZÁRADT A CSEREFÁ

Tempo giusto $\text{♩} = 88$

(sá) Kiszá-radt a cse-re-fa. cse-re-fa.

Hoi ná-lunk az éc-co-ka, zéc-co-ka?

Terítsd le ja le-pe-dőt, le-pe-dőt,

Tégy egy pár-nát, vaj kettőt, vaj ket-tőt.

Írjátok fel kereszttem fájáro:
Itt fekszik¹ egy szerencsétlen árvo,
Kinek nincsen sem apja, sem anyja,
Sem egy igaz atyafia-fia.

Orditai zöld erdő, zöld erdő,
Abba vagyon csipkebokor-vessző.
Arra reászállott bús gerlice,
Arra reászállott bús gerlice.

Körme között úti cédulája,
Körme között úti cédulája.
A szájával mind azt magyarálja,
Itt fekszik egy szerencsétlen árva.

(Lészped. 1906. sz. F 337b. 79–7)

¹ Változat: Itt nyugszik.

72. ELMENT AZ ÉN RÓZSÁM

Elment az én rózsám
Idegen országba,
Küldi levelibe,
Hogy menjek utána.

Nem menek utána
Idegen országba,
Meggyászolom itthon
Feteke gúnyába.

Djélig fetekébe,
Djélután fehérbe,
Esztefelé után
Aranyszín köntösbe.

Úgy halltam, jédeszem
Betegségbe fekszik,
Két feteke szeme
Könnyüvel feredik.

(Trunk, 1742. sz. 65–4)

73. FEHÉR ÜRÖM, FEKETE NÁD

Fehér üröm, fekete nád,
Verd meg isten azt az anyát,
Fehér üröm, fekete nád,
Verd meg isten azt az anyát.

Verd meg isten azt az anyát,
Aki tőlem tiltsa fiát.
Verd meg isten azt az anyát,
Aki tőlem tiltsa fiát.

Tőlem tiltsa, mástól tiltsa,
Kinek a fenének tartsa?
Tőlem tiltsa, mástól tiltsa,
Kinek a fenének tartsa?

Hagyjuk el a mámájának,
Keres ő leányt fiának.
Hagyjuk el a mámájának,
Keres ő leányt fiának.

Szebbet s jobbat, mint én voltam,
Mer én igen csendes voltam.
Szebbet s jobbat, mint én voltam,
Mer én igen csendes voltam.

Mer én igen csendes voltam,
Csendes fojóvízből ittam.
Mer én igen csendes voltam,
Csendes fojóvízből ittam,

Csendes fojóvízből ittam,
S avval magam elrontottam.
Csendes fojóvízből ittam,
S avval magam elrontottam.

Felsütött a nap sugára
Minden ember ablakára.
Felsütött a nap sugára
Minden ember ablakára.

Jaj istenem, mi az oka,
S az enyémre nem süt soha.
Jaj istenem, mi az oka,
S az enyémre nem süt soha.

(Lészped, 2062. sz. 35–7)

74. AHOL ÉN ELMEGYEK

A

Ahol én elmegyek,
Még a fák es sírnak,
Gyenge ágairól
Levelek lehullnak.

Hulljatok, levelek,
Takarjatok engem,
Mer az én édesem
Sírval keres engem.

Keress fel, angyalom,
Szeret martján lakom,
Csendes fojóvíznek
Zúgását hallgatom.

*

Leszállott a páva
Vármegyeházára,
Csattogtassa szárnyát
Szívem fájdalmára.

Adta volna isten,
Ne láttalak volna,
Híredet, nevedet
Ne hallottam volna.

Két fekete szemem
Ki nem sírtam volna,
Két szép piros¹ orcám
El nem hívadt volna.

Szép nagy sárig hajam
El sem hullott volna,
Szép nagy sárig hajam
El sem hullott volna.

Istenem, istenem,
Szerelmes istenem,
Hogy kell e világom
Búval eltőtenem?

Búval éltem, búval,
Búval világomot.
Búval tőtötték volt
S az én poharomat.

Egy esztendő, kettő
Búval is eltelik,
De az egész világ
Soha el nem telik.

(Diószeg, 2867. sz. 1–2)

¹ Változat: gyenge.

B

Parlando $\text{♩} = 100$

Ad-ta vóna isten, ne lát-ta-lak vó-na,
Hí-re-det hí-rem-vel ne hí-rez-ték vó-na,
Ne-ve-det ne-ve-m-vel ne ne-vez-ték vó-na,
Számos esz-tendők-vel tovább él-tem vó-na.

Bársonyszínű hajam meg se őszült vóna,
Két szép piros orcám el se hívadt vóna.
Két feteke szemem ki nem sírtam vóna,
Két feteke szemem ki nem sírtam vóna.

Könnyű kösziklának lágy viasszé válni,
Mint két édes szívnek egymástól megválni.

(Lábnik, 2707. sz. 25-5)

75. EGYSZER JÁRTAM SZILÁGYRA

A

Eccer jártam Szilágyra,
Kéccer Magyarországra.
Ott tanultam magyar szót,
Nyisd meg rózsám az ajtót.

Megnyitanám, de félek,
Met a legény rossz lélek.
Megnyitanám, de félek,
Met a legény rossz lélek.

Ne félj, rózsám, ne, ne, ne,
Met nem vagyok rosszféle.
Ne félj, rózsám, ne, ne, ne,
Met nem vagyok rosszféle.

Nyisd az ajtót csendesen,
Bémenek lábujjhegyen.
Nyisd az ajtót csendesen,
Bémenek lábujjhegyen.

Tedd a széket rendesen,
Leülök legényesen.
Tedd a széket rendesen,
Leülök legényesen.

Vesd az ágyat pompásan,
Lefekszem katonásan.
Vesd az ágyat pompásan,
Lefekszem katonásan.

Tégy vagy kettő párnát es,
Teszek tizenhatot es.
Tégy vagy kettő párnát es,
Teszek tizenhatot es.

Teszek tizenhatot es,
Lefekszem én magam es.
Teszek tizenhatot es,
Lefekszem én magam es.

Ne fordulj a fal felé,
Fordulj szép orcám felé.
Ne fordulj a fal felé,
Fordulj szép orcám felé.

Adj egy csókot, s én egy mást,
Úgy nem csaljuk meg egymást.
Adj egy csókot, s én egy mást,
Úgy nem csaljuk meg egymást.

Gyere este setétbe,
Hogy üljek az ölödbe.
Gyere este setétbe,
Hogy üljek az ölödbe.

Ott sem ülök sokáig,
Csak huszonnégy óráig.
Ott sem ülök sokáig,
Csak huszonnégy óráig.

Az a huszonnégy óra
Nékem csak egy minuta.
Az a huszonnégy óra
Nékem csak egy minuta.

Szép a fekete bárány,
Szép a fekete leány.
Szép a fekete bárány,
Szép a fekete leány.

Szép a legény, a barna,
Kinek kondor a haja.
Szép a legény, a barna,
Kinek kondor a haja.

(*Diószeg, 2838. sz. 13-2*)

B

Tempo giusto ♩ = cca 208

Vékony cérna, köménymag, Jaj de kevéj legény vagysz.
Mit használ, ha ke-véj vagysz, Met te szó - ga - legény vagysz.

Vess egy párnát, vess kettőt,
Vess egy fehér lepedőt.
Vess egy párnát, vess kettőt,
Vess egy fehér lepedőt.

Vetek biza ötöt es,
Beléfekszem magam es.
Vetek biza ötöt es,
Beléfekszem magam es.

Ne fordulj a fal felé,
Fordulj az arcám felé.
Ne fordulj a fal felé,
Fordulj az arcám felé.

Vess egy csókot, én egy mást,
Ne felejtjük el egymást.
Vess egy csókot, én egy mást,
Ne felejtjük el egymást.

(Gajdár, 2677. sz. 84–5)

76. SZÁLLJ LE MADÁR

Rubato $\text{♩} = 88$

Szájj le madar, szájj le Szép fo - jó - víz mel - lé.

Szájj le madar, szájj le Szép fo - jó - víz mel - lé.

Pendítsd meg nyelvednek
Gyönyörű szólását.
Pendítsd meg nyelvednek
Gyönyörű szólását.

Csak azér szeretem
Falu végén lakni,
S az az én édesem
Odajár itatni.

Lovát itatgassa,
Magát fitagassa,
Két piros orcáját
Véllem csókoltassa.

Vaj üjj le melléjem,
Vaj menj el előlem,
Karcú derekadat
Ne ingasd előttem.

(Frumósza, 2643. sz. 89-5)

77. HARAGUSZNAK A LEÁNYOK

Tempo giusto ♩ = 112

Haragusznak s a le - á - nyok, Hogy én guzsa - jas - ba járok.

Haragusznak s a le - á - nyok, Hogy én gu - zsa - jas - ba já - rok.

Ne haragudjatok, jányok,
Hogy én guzsajasba járok.
Ne haragudjatok, jányok,
Hogy én guzsajasba járok.

Követ hordok, hidat rakok,
Hezzátok es átoljárok.
Követ hordok, hidat rakok,
Hezzátok es átoljárok.

(Esztofuj, 2701. sz. 27-5)

78. KÖSZÖNÖM, ÉDESEM

Köszönöm, édesem,
Mostanig szeretted,
Arról sem tehetek,
Hogy immá megvettél,

Nálamnál szebbeket
S jobbakat kerestél.
S adjon es az isten
Szebbet, jobbat, mint én.

Kivel a te szüved
Sohase nyugudjék,
S a te gyenge tested
Kövek közt aludjék.

S a te gyenge szüved
Mind értem bánkódjék,
Mind éjjel, mind nappal
Rólam gondolkojjék.

*

Verje meg az isten
Édesemnek házát,
S azt se mindeniket,
Csak az édesanyját.

Eltijtotta tőlem
Virágszál szép fiát,
Eltijtotta tőlem
Virágszál szép fiát.

Ha neki fia vót,
Nekem szeretóm vót.
S ha neki édes vót,
Nekem édesebb vót.

*

Szeretlek, édesem,
De ne mondd senkinek,
Míg a templom földjin
Össze nem esketnek.

Szeretlek, szeretlek,
Mint egy lány kenyeret,
Sóhajtok én érted
Egy nap százezeret.

Nem csak százezeret,
Ezernyi ezeret,
Nem csak százezeret,
Ezernyi ezeret.

Gondolod, édesem,
Hogy megéjsz te velem,
Hacca jobb kezedet,
Fogjunk kezet ketten.

Gondolod, édesem,
Hogy meg nem élsz vélem,
Hacca bal kezedet,
Búcsúzzál el tőlem.

Te fogj el egy úton,
Én es egy másikon,
Hol egymást találjuk,
Egymásnak se szóljunk.

Minden azt gondolja,
Haragosok vagyunk,
Minden azt gondolja,
Haragosok vagyunk.

Írd fel babám, írd fel
Kalányod nyelire,
Mikor eléveszed,
Hadd jussak eszedbe.

Arról sem egyébről,
Csak a szeretetről,
Arról sem egyébről,
Csak a szeretetről.

Könnyebb kősziklának
Lágy viasszá válni,
Mint két édes szívnek
Egymástól megválni.

(Frumósza, 2617. sz. 16–5)

79. KETTEN EGY PÁRNÁN IS

Parlando ♩ = 104

The musical score consists of five staves of music. The first staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 4/4 time signature. The tempo is marked 'Parlando' with a quarter note equal to 104. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody. The third staff has a key signature change to two flats and a 3/4 time signature. The fourth staff continues the melody. The fifth staff has a key signature change to one flat and a 4/4 time signature. The lyrics are: 'Két - ten egy párnán es el - fekhettünk vó - na, Két - ten egy pár - nán es el - feket - tünk vó - na, Még a kő - szik - lán es el - nyughat - tunk vó - na, Még a kő - szik - lán es elnyug - hattunk vó - na.'

Két - ten egy párnán es el - fekhettünk vó - na,
Két - ten egy pár - nán es el - feket - tünk vó - na,
Még a kő - szik - lán es el - nyughat - tunk vó - na,
Még a kő - szik - lán es elnyug - hattunk vó - na.

Könnyebb kősziklának lágy viasszé válni,
Könnyebb kősziklának lágy viasszé válni,
Mintsább két édes szív egymástól megválni,
Mintsább két édes szív egymástól megválni.

Köszönöm, édesem, mostanig szerettél,
Köszönöm, édesem, mostanig szerettél,
Arról se tehetek, hogy immá megvettél,
Arról se tehetek, hogy immá megvettél.

Nálamnál szebbeket s jobbakat kerestél,
Nálamnál szebbeket s jobbakat kerestél,
Kivel a te szíved sohase nyugodjék,
Kivel a te szíved sohase nyugodjék.

Sohase nyugodjék, rólam gondolkozjék,
Sohase nyugodjék, rólam gondolkozjék,
De az se egyebről, csak a szeretetről,
De az se egyebről, csak a szeretetről.

(Frumósza, 2642. sz. 30–5)

Az énekes ugyanerre a dallamra a 136. sz. búcsúdal szövegét is énekelte.

80. HA MEGUNTAD, RÓZSÁM

Tempo giusto ♩ = 76

(ha) Ha meguntad, rózsám, Vélem é - le - te - det,
Csi - náltass ko - por - sót. Temetess el in - gem.

Írd a kereszfámra,
Mott¹ fekszik egy árva,
Kinek szeretetből
Történt e halálja.

(Klészse, 1948. F 354c. 29–3)

¹ Mott: amott, ott

81. ADDIG MONDÁD: ELMÉSZ

Poco rubato ♩ = 68

Ad - dig mondád: elmész, itt - hagysz,
Bez - zeg bé - va - ló - sí - tot - tad.
S ha el - mész es, járj bé - ké - vel,
Ró - lam se fe - lejt - kez - zél el.

Lábod akárhol sétáljon,
Szemed ingemet ügyeljen.
Karod akárkit öleljen,
Szüved ingemet gondoljon.

Fáj a szívem s a szüvedért,
Két feteke szemeidért;
Hogy a hollók hagy szedjék ki,
Két karóra hagy tegyék ki.

Menek az úton lefelé,
Senki sem mondja, gyere bé.
Menek az úton felfelé,
S mind azt mondják, hogy gyere bé,
Gyere bé rózsám, gyere bé.¹

S egyedül hagyott a világ,
S egyedül búsulok immánd.
Búsulhatok, amíg élek,
Mert én arra rejaérek.

(*Diószeg, 2881. sz. 58–2*)

¹ E sor a negyedik dallamsorra éneklendő.

82. AHOL ÉN ELMEGYEK

Piando ♩ = 92

S a - hol én el - menek, Még a fák es sír-nak.

Hol én e - lé - menek, Még a fák es sír-nak

Gyenge ágairól
Zöld levelek hullnak.
Gyenge ágairól
Zöld levelek hullnak.

Hulljatok, hulljatok,
Szép zöld leveleim,
Hulljatok, hulljatok,
Szép zöld leveleim.

Rejtsetek el ingem,
Rejtsetek el ingem,
Met az én édesem
Mást szeret, nem ingem.

Szerethetél vóna,
Ha szép nem vótam es,
Szerethetél vóna,
Ha szép nem vótam es.

Met én szerettelek,
Ha szegény vótál es,
Met én szerettelek,
Ha szegény vótál es.

Elfekhettünk vóna
Ketten egy párnán es,
Elfekhettünk vóna
Ketten egy párnán es.

Ketten egy párnán es,
Még a jég hátán es,
Ketten egy párnán es,
Még a jég hátán es.

Könnyebb kősziklának
Lágy viasszé válni,
Könnyebb kősziklának
Lágy viasszé válni,

Mint két édesegynek
Egymástól megválni,
Mint két édesegynek
Egymástól megválni.

Indulj el egy úton,
S én es egy másikon.
Indulj el egy úton,
S én es egy másikon.

Hol egymást találjuk,
S egymásnak se szóljunk.
Hol egymást találjuk,
S egymásnak se szóljunk.

Senki se gondolja,
Édesegyek vagyunk,
Senki se gondolja,
Édesegyek vagyunk.

Hogy gondolja minden,
Hogy mostohák vagyunk,
Hogy gondolja minden,
Hogy mostohák vagyunk.

(Magyarfalu, 2755. sz. 45–5)

83. FÚDD EL JÓ SZÉL, FÚDD EL

Parlando $\text{♩} = 63$

Fúdd el jó szél, fúdd el Az u - takról a port,
Az u - tak - ról a port S a szí - vem - ből a bút.

Fúdd bé kebelébe,
Szálljon a szél velle,
Szálljon a szél velle,
Jussak én eszébe.

*

Verd meg isten, verd meg
Azt az apát s anyát,
Aki töllem tiltsa
Az ő édes fiát.

Ha neki fia volt,
Nékem szeretóm volt,
Ha neki édes volt,
Nékem édesebb volt.

Mikor két édes szív
Egy mástól elválík,
Míg az édes méz es
Keserűvé válík.

Elment az én babám
Idegen országra,
Azt üzente vissza,
Menjek el utána.

Nem menyek utána
Idegen országra,
Inkább meggyászolom
Fekete gúnyába.

Délelőtt fejrbe,
Délután veresbe,
Este tíz órakor
Talpig feketébe.

*

Köszönöm, édesem,
Mostanig szerettél,
Erről sem tehetek,
Ha immánd megvettél.

Nállamnál szebbeket
S jobbakat kerestél,
Mikor számát veszed,
Még ojan sincs, mint én.

Szerethettél volna,
Ha szegény voltam es,
Met én szerettelek,
Ha te csúf voltál es.

S a te szíved soha
Nyugodva ne legyen,
Hányódjék, vetődjék,
Mint a Duna habja.

(Diószeg, 2878. sz. 51–2)

84. SZERELEM, SZERELEM

Szerelem, szerelem,
Átkozott szerelem,
Mért nem termettél ott
Minden fa tetején.

Minden fa tetején,
Divónak levelin,
Hogy szakasztott vóna
Minden liján sz legén.

Mert én szakasztottam,
Sz el isz szalasztottam,
Mert én szakasztottam,
Sz el is szalasztottam.

Jén még szakasztanék,
Ha jóra találnék,
Egy jóra sz egy szépre,
Régi szeretőmre.

Régi szeretőmért
Mít nem celekedném:
Tengerbűl a vizet
Kalánval kimerném.

Tenger fenekirűl
Gyöngyszemeket szednék,
Mégesz a rúzámnak
Gyöngykoszorút kötnék.

(Trunk, 26–9)

85. AZ UTCÁNKON N FÜTYÖRÉSSZ

Az utcánkon ne füttyöréssz,
Kis kertünkön ne csinálj rést,
Mert én szegény leány vagyok,
Nem tehozzád való vagyok.

(Diószeg, 9-2)

86 RÉG MEGMONDTAM

Tempo giusto ♩ = 104

Rég megmondtam, ingem babám ne sze - resz.

Rég megmondtam, ingem ba-bám ne sze - resz,

Nincs e - gyebem, a - mit két ka - rom ke - res,

Nincs e - gyebem. a - mit két ka - rom ke - res.

Szeress ojat, kinek ökre, szekere,
Szeress ojat, kinek ökre, szekere,
Egyen meg a bú s a bánat mellette.
Üssön meg a tüzes menykő előtte.

(Frumósza, 2639. sz. 67-5)

87. GYÖNGYÖM, GYÖNGYÖMNEK AZ ÁRA

Gyöngyöm, gyöngyömnek az ára,
Kéret engem a csobán, hogy menjek hozzája.
Jaj anyám, s a csobán minden hegyet összemász,
Nem menek hozzája.

Gyöngyöm, gyöngyömnek az ára,
Kéret engem s a deák, hogy menjek hozzája.
Jaj anyám, s a deák ojan, mint egy liszteszsák,
Nem menek hozzája.

Gyöngyöm, gyöngyömnek az ára,
Kéret engem a legény, hogy menjek hozzája.
Jaj anyám, s a legény ojan, mint egy zablevél.
Nem menek hozzája.

Gyöngyöm, gyöngyömnek az ára,
Kéret engem a zsendár, hogy menjek hozzája.
Jaj anyám, a zsendár ojan, mint egy rossz bendár,¹
Nem menek hozzája.

Gyöngyöm, gyöngyömnek az ára,
Kéret engem a kovács, hogy menjek hozzája.
Jaj anyám, a kovács, keze-lába kalapács,
Nem menek hozzája.

Gyöngyöm, gyöngyömnek az ára,
Kéret engem az ember, hogy menjek hozzája.
Jaj anyám, az ember ojan, mint egy fej kender,
Nem menek hozzája.

(*Újfal. 2910. sz. 33–2*)

¹ *Bendár*: dongó (Román: *bondar*.)

88. ÁLOM GYÖTÖR

Álom gyötör, álom kénoz,
Nem tudom nyugunni.
Édesanyám, gondolkozom,
Hova akar adni?

Menj el, lyányom, kecskés után,
Jó dolgod fog lenni.
Elmenek én brutár¹ után
Meleg kenyér enni.

(Klészse, 29–7)

¹ Brutár: pék. (Románul.)

89. NE FÉLJ, LÁNYOM, NE FÉLJ

Tempo giusto ♩ = 72

Ne félj, lányom, ne félj. Mert én el - ad - ta - lak.

Ki - nek a - nyám, ki - nek? Egy cso - bán le - gény - nek

Nem kell, anyám, nem kell,
Nem tudok aludni.
Hát mét, lányom, hát mét?
S a sok júhbögéstől.

Ne félj, lányom, ne félj,
Mert én eladtalak.
Kinek, anyám, kinek?
Egy deáklegénynek.

Nem kell, anyám, nem kell,
Nem tudok aludni.
Hát mét, lányom, hát mét?
S a sok imádságtól.

(Újfalú, 2909. sz. 33–8)

90. MÁR MIKOR ÉN

Tempo giusto ♩ = 100

Már mi - kor én tizennyolc é - ves vol - tam.

Már én ak - kor há - za - sod - ni a - kar - tam.

Zegész vi-lág csudál-kozott, hogy el vagyok sorvadva,

Tí zen - két lányt ké - ret - tem a szá - mom - ra.

1) A 2. vsz.-től:

Zelődiknek¹ igen kicsike vótam,
Másodiknak gengeségire vótam.
Harmadiknak, ihaj, hogy a szemem kékellett,
S negyediknek kacsintásom nem tetszett.

Zötödiknek, hogy nem mentem paripán,
Hatodiknak, hogy nem vót édesanyám.
Hetediknek, ihaj, hogy a pénzem kicsi vót,
Nyócadiknak vagyonságom nem sok vót.

Kilencedik szivarfüstöt nem szeret,
S a tizedik más legényeket szeret.
Tizenegyediket nem adja zédesanyja,
Tizenkettődik nem menen férhez soha.

Látom, nekem hogy nem lesz feleségem,
Bú s bánatval tőtem el az életem.
Bú s bánatval, ihaj, nem tőtöm világomat,
Íratom bé magamot katanának.

*

Zoktóberbe telik bé az én időm,
Kedves pajtás, add vissza a szeretőm.
Élted vele, ihaj, világodat ideig,
Én es éljem koporsóm bezártáig.

(Klészse, 2037. sz. 82–3)

¹ *Zelődiknek*: egyediknek, elsőnek.

KATONADALOK

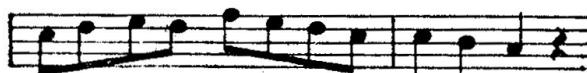
91. MEGFOGÁK A SZEGÉNY LEGÉNYT

A

Tempo giusto ♩ = 132

Meg-fo-gák a szegény legényt e - rő - vel,

Hátra - köték s a két karját kö - tél - vel.

El - in - di - ták hosszú út - ra dob - szóval,

Le - ül - te - ték karos - szék - be jaj - szó - val.

Lenyírik a sárig haját ollóval.
Lenyírik a sárig haját ollóval.
Hadd el bíró, kutya bíró, megbánod,
Hadd el bíró, kutya bíró, megbánod.

Barassónak híre jött, hogy nagy város,
Zén rózsámnak híre jött, hogy nem páros...

(Lábnik, 2735. sz. 68-5)

B

Tempo giusto ♩ = 134

Ződ erdőben szépen füttyölt a ri-gó, Ződ erdőben szépen füttyölt a ri - gó,
Kato-nának béso-rozott a bí-ró, Kato-nának béso-rozott a bí - ró.

Megfogák a szegény legényt erővel,
Hátraköték s a két karját kötélvel.
Elindíták hosszú útra dobszóval,
Leültetik karosszékbe jajszóval.

Lenyírik a sárig haját ollóval...
Hadd el bíró, kutya bíró, megbánod...

(Lábnik, 2743. sz. 2-5)

92. KAPUM ELŐTT NAGY ALMAFA

A

Kapum előtt nagy almafa nem tetszik,
Kapum előtt nagy almafa nem tetszik,
Méges minden jó hajnalba virágzik,
Méges minden jó hajnalba virágzik.

Csinyál almát, pirosat s e homorút,¹
Csinyál almát, pirosat s e homorút,
Édesanyám, mét kend ojan szomorú,
Édesanyám, mét kend ojan szomorú?

Édes fiam, hogy ne legyek szomorú,
Édes fiam, hogy ne legyek szomorú,
Kapum előtt most van a nagy háború,
Kapum előtt most van a nagy háború.

Nagygazdának öt-hat fia, nem bántsák,
Nagygazdának öt-hat fia, nem bántsák,
A szegénynek, ha egy is van, elzárják,
A szegénynek, ha egy is van, elzárják.

Hátraketik gyenge karját kötélvel,
Hátraketik gyenge karját kötélvel,
S úgy kísérik Fehérvárra fegyvervel,
S úgy kísérik Fehérvárra fegyvervel.

Leültetik karosszékbe erővel,
Leültetik karosszékbe erővel,
Lenyíretik sárga haját ollóval,
Lenyíretik sárga haját ollóval.

Kiásassák két szemeit hollókval,
Kiásassák két szemeit hollókval,
Elhordassák apró csontját férgesével,
Elhordassák apró csontját férgesével.

S édesanyám kihajlott az ablakba,
S édesanyám kihajlott az ablakba,
S úgy sirassa, hogy a fia katona,
S úgy sirassa, hogy a fia katona.

Édesanyám, ne sirasson engemet,
Édesanyám, ne sirasson engemet,
Menjen haza, mossa meg az ingemet,
Menjen haza, mossa meg az ingemet.

S édesanyám kihajtott a kapuba,
S édesanyám kihajtott a kapuba,
S úgy sirassa, hogy a fia katona,
S úgy sirassa, hogy a fia katona.

S édesanyám, ne sirasson engemet,
S édesanyám, ne sirasson engemet,
Menjen haza, nevelje s az ecsémet,
Menjen haza, nevelje s az ecsémet.

Met az ecsém nem katonának való,
Met az ecsém nem katonának való,
Gyenge legén, hamar megrugja a ló,
Gyenge legén, hamar megrugja a ló.

Édesanyám, mi van a kebelibe,
Édesanyám, mi van a kebelibe?
Ha dió van, adjon nekem belőle,
Ha dió van, adjon nekem belőle.

Úgy sem eszem soká még a dióját,
Úgy sem eszem soká még a dióját,
Üselem a Ferenc József csákóját,
Üselem a Ferenc József csákóját.

Édesanyám, mi van a kebelibe,
Édesanyám, mi van a kebelibe?
Ha kenyér van, adjon nekem belőle,
Ha kenyér van, adjon nekem belőle.

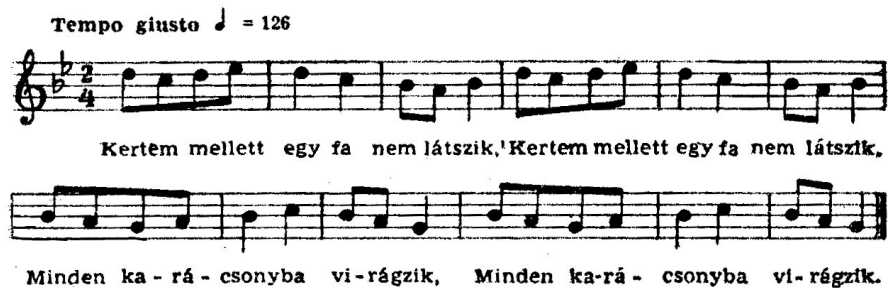
Úgy se eszem soká még a kenyérit,
Úgy se eszem soká még a kenyérit.
Üselem a Ferenc József fegyverit,
Üselem a Ferenc József fegyverit.

(Frumósza, 2619. sz. 16–5)

¹ *Homorú: gömbölyü.*

B

Tempo giusto ♩ = 126

Kertem mellett egy fa nem látszik,¹Kertem mellett egy fa nem látszik,
Minden ka - rá - csonyba vi - rágzik, Minden ka - rá - csonyba vi - régzik.

(Lábnik, 2753. sz. 10-5)

¹ Változat: nem tetszik.

93. NYÍLIK A FŰZFA LEVELE

Parlando ♩ = 96

Nyí - lik a fic - fa le - ve - le,
Nyílik a fic - fa le - ve - le, (sá)
Meg - ír - ták a le - ve - lem - be,
Meg - ír - ták a le - ve - lem - be.

Visznek a verekedésbe,
Meghallom a gorna¹ hangját,
Felejttem a babám szavát,
Felejttem a babám szavát.

S ad a császár nekem gúnyát,
S ad a császár nekem gúnyát,
Ráncos inget, bő harisnyát,²
Ráncos inget bő harisnyát,

Kurtaszárú kicsi csizmát,
Kurtaszárú kicsi csizmát,
Rezesvégű kicsi puskát,
Rezesvégű kicsi puskát.

(Pusztina, 2612. sz. 63–5)

E dal után az énekes a *Kapum előtt foly el a víz...* kezdetű dalt énekelte. Ezt lásd e kötetben a 47. sz. alatt.

¹ *Gorna*: kürt, trombita. (Román *goarnă*.)

² *Harisnyát*: nadrágot.

94. ÍRD MEG, BABÁM, LEVELED BE

Parlando ♩ = 92

Ird meg, babám, le - ve - ledbe, Ird meg, babám, le - veled - be,
Hogy jutok-e még e - szedbe, Hogy jutok-e még e - szed - be?

Én es megírom enyémbe,
Én es megírom enyémbe,
Örökké te fős elmémbe,
Örökké te fős elmémbe.

Nyílik a ficfa levele,
Megírták a levelembe,
Visznek a verekedésbe,
Visznek a verekedésbe.

Téged lovak letapodnak,
Téged lovak letopodnak,
Ingem gojók elszaggatnak,
Ingem gojók elszaggatnak,

Még az sincs, aki sirasson,
Még az sincs, aki sirasson,
Ki egy pohár vizet adjon,
Ki egy pohár vizet adjon.

Megsiratnak idegenyek.
Idegenyek sirathatnak,
Ha testvérim nem láthatnak,
Ha testvérim nem láthatnak.

*

Árok, árok, csendes árok,
Árok, árok, csendes árok,
Csendes jóccakát kívánok,
Csendes jóccakát kívánok.

Többet babbámhoz nem járok,
Többet babbámhoz nem járok,
S akit jártam, azt es bánom,
S akit jártam, azt es bánom.

Gyenge lábom fárasztottam,
Gyenge lábom fárasztottam,
Édes álmom megszagattam,
Édes álmom megszagattam.

Álmom, álmom, édes álmom,
Met az álom nyugalom,
S a szeretet szívfájdalom,
S a szeretet szívfájdalom.

A szeretet szivet éget,
A szeretet szivet éget,
Ki nem tudja, próbát tehet,
Ki nem tudja, próbát tehet.

Én nem tudtam, próbát tettem,
Én nem tudtam, próbát tettem,
Jaj de szerencsétlen lettem,
Jaj de szerencsétlen lettem.

(Pusztina, 2596. sz. 3–5)

95. ERDÉLY-ORSZÁGÁBA

Farlante ♩ = 100

The musical score is written on a single treble clef staff in 2/4 time. It begins with a key signature of one flat (B-flat) and a tempo marking of 'Farlante ♩ = 100'. The melody consists of several measures, with some notes marked with first and second endings. The lyrics are written below the staff, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes. The lyrics are: 'Erdély-országába Szültem ez világra, S elhattam te - te - met S a nyo - mo - rú - ság - ba.' The score ends with a double bar line.

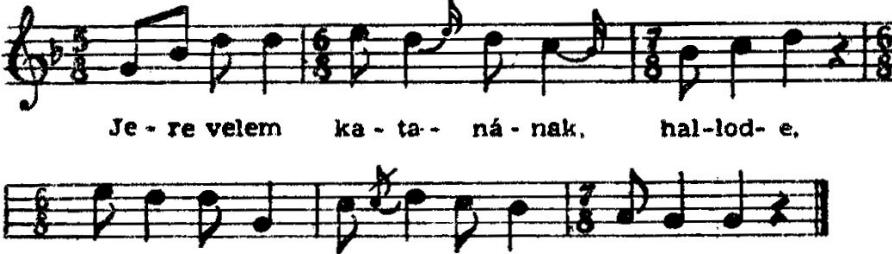
Erdély-országába Szültem ez világra,
S elhattam te - te - met S a nyo - mo - rú - ság - ba.

Felírtam nevemet
Regiment-táblára,
Felírtam nevemet
Regiment-táblára.

(Lábnik, 2711. sz. 72–5)

96. JERE VELEM KATONÁNAK

Tempo giusto ♩ = 210

Je - re velem ka - ta - ná - nak, hal - lod - e,
Je - re ve - lem ka - ta - ná - nak, hal - lod - e.

Hét esztendő nem a világ, hallod-e,
Hét esztendő nem a világ, hallod-e.

Se nem aratsz, se nem kaszálsz, hallod-e,
Se nem aratsz, se nem kaszálsz, hallod-e.

Csak a császár útján sétálsz, hallod-e,
Csak a császár útján sétálsz, hallod-e.

Mind meguntam s azt a császárt szolgálni,
Mind meguntam s azt a császárt szolgálni.

Este-regvel kazármáját¹ seperni,
Este-regvel kazármáját seperni.

Este-regvel s a gúnyját kefélni,
Este-regvel s a gúnyját kefélni.

Este-regvel s a lavát megitatni,
Este-regvel s a lavát megitatni.

(Magyarfalu, 2768. sz. 45-5)

¹ *Kazárma*: a „kaszárnya” szónak a román *cazarmă* hatására keletkezett alakja.

97. PORUMBICA, KIS GERLICE

Porumbica¹, kis gerlice,
Ne szállj ablakomra sírval,
Ne szállj ablakomra sírval,
Katonának vagyok írval.

Katona jaz igaz nevem,
S a lovam es felnyergelem.
S a lábam es ez kengyelbe,
S a lábam es ez kengyelbe.

S a dob es a jobb vállamba,
S a dob es a jobb vállamba.
Mikor én azt megzendítem,
Sirat ingem az kedvesem.

Sirat ingem ez madár es,
Lehajlik értem az ág es,
Azér hajlik, árnyékojzék,
Az én rózsám búcsúzódjék.

Kezem, lábam indulóba,
Szemem, szájam búcsúzóba.
Kezem, lábam indulóba,
Szemem, szájam búcsúzóba.

(Lábnik, 2719. sz. 21–5)

¹ *Porumbica*: galambocska, gerlice. (Román *porumbiță*.)

98. KEREK ERDŐ, KEREK MEZŐ

A

Kerek erdő, kerek mező,
Közepébe gyásztemető.

Engem abba temetnének,
Katonának ne vinnének.

Katonaságom nem bánom,
Csak anyám s apám sajnálom.

Csak apám s anyám sajnálom,
Sok szép lyántól meg kell válnom.

De én attól ha megvállom,
Megöl engem bú s a bánat.

Háborúnak nagy mezeje,
Piros vérrel meg van festve.

Ott e legényeknek szépje
Nyugszik háború-mezőbe.

Nyugodjatok, szép virágok.
Éltetek nem sajnáltatok.

Véreteket ontottátok,
Testetek földbe zártátok.

(Klészse, 2035, sz. 83–3)

B

Kerek erdő, kerek mező,
S abba van egy gyásztemető.
S abba ingem temetnének,
Katanának nem vinnének.

Katanának gyüngy a neve,
De keserű a kenyere.
Csak eccer ettem belőle,
Meg es elégedtem vele.

Ha még eccer ettem lenne,
Mindjárt meg es haltam lenne.
S ettem lenne, haltam lenne,
Ennyi bút nem ettem lenne.

(Klészse, 29-7)

99. KESERŰ CSÁSZÁR KENYERE

Andante ♩ = 98

The musical score is written on a single staff in treble clef with a 2/4 time signature. It consists of three lines of music with lyrics underneath. The first line has a tempo marking 'Andante' and a quarter note equal to 98. The second line has a '2' above the first measure. The third line has a '2' above the first measure. There are first and second endings marked with '1' and '2' above the final notes of the first and second lines respectively.

Ke - se - rű csá - szár ke - nye - re,
Möges en - nem kell be - lő - te,
Möges ennem kell be - lő - te, Lea - no.

Met kételen vagyok vele,
Többet könyvet, mint kenyeret,
Többet könyvet, mint kenyeret, Leano.

*

S az ég alatt s a föld színén
Több ojan árva nincs, mint én,
Több ojan árva nincs, mint én, Leano.

Járva vagyok apa nélkül,
Hétszer árvább anya nélkül,
Hétszer árvább anya nélkül, Leano.

Árvaságomat se bánom,
Csak a hazámat sajnálom,
Csak a hazámat sajnálom, Leano.

Ver az isten, jól ver, látom,
Verjen is meg, azt kívánom,
Verjen is meg, azt kívánom, Leano.

Ha megver is, úgy verjen meg,
Hogy a világ hagy tudja meg,
Hogy az isten értem vert meg, Leano.

(Pusztina, 2603. sz. 3–5)

100. FELSÜTÖTT A NAP A SÍKRA

Felsütött a nap a síkra,
Felsütött a nap a síkra,
Katanának vagyok írval,
Katanának vagyok írval.

Katanaságom nem bánom,
Katanaságom nem bánom,
Csak apám s anyám sajnálom,
Csak apám s anyám sajnálom.

Katanának szép a neve,
Katanának szép a neve,
De keserű a kenyere,
De keserű a kenyere.

Árva kenyeret én eszem,
Árva kenyeret én eszem,
Idegeny vizet én iszam,
Idegeny vizet én iszam.

(Gajdár, 2679. sz. 66–5)

101. A BARACKOM VERESÉT VIRÁGZIK

Subito ♩ = 88

The musical score is written on a single staff in treble clef. It begins with a tempo marking 'Subito' and a quarter note equal to 88. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The melody consists of several phrases with lyrics underneath. There are tempo changes indicated by '♩ = 84' and '♩ = 89'. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and triplets.

(nn) Jez ba-rac-kim ve-re-set vi-rág-zik,
Kolozs-má-rim¹ ző-det le-ve-led-zik.
Fe-te-ke föld jó bú-za csi-ná-ló,
É-des-a-nyám jó fi-ú-ne-ve-lő.

Édesanyám, ne sirasson ingem,
Menjen haza, mossa meg ez ingem,
Mer nem tudja jaz én bú-életem,
Este-reggel siratgatna ingem.

(Klészse, 1747. sz. F 272a. 29–4)

¹ Kolozsmári: (az énekes szerint) rozsmaring.

102. VISSZAIZENT FERENC JÓSKA

Viszraizent Ferenc Jóska,
Legény kell e háborúba,
Kedves barátom.

Legének e háborúba,
Leányok keserű búba.
Kedves barátom.

Galacvári templom alja
Zászlókkal van támogatva,
Kedves barátom.

Fekete ászlók lobognak,
S e liányok szépen sírnak,
Kedves barátom.

Ne sírjatok, ti szép lyányok,
Viszrajönnek e legények,
Kedves barátom.

Viszrajönnek, akik élnek,
S ott maradnak, kik meghóttak,
Kedves barátom.

Budapesti be szép mező,
S ott nyugszik az én szeretőm,
Kedves barátom.

Nyugodjatok tük, virágok,
Testetek nem sajnáltatok,
Kedves barátom.

Vjéreteket ontottátok,
Testetek földbe zártatok,
Kedves barátom.

(Klészse, 56–7)

103. SÍRVA SÍRHAT AZ ANYA

A

Sírva sírhat az az anya,
Sírva sírhat az az anya,
Kinek hat fia katana.

Három zsendár,¹ három kăprár,²
Három zsendár, három kăprár,
Pesti kăzárma³ szolgál.⁴

Pesti kăzárma, repedj meg,
Pesti kăzárma, repedj meg,
Édes fiam, szabadulj meg.

Szabadságom el van zárvo,
Szabadságom el van zárvo
Kăpitányom⁵ lădájăbo.

Elveszett a lădo kulcsa,
Elveszett a lădo kulcsa,
Meg sem szabadulok soha.

Üdő, üdő, sok szép üdő,
Üdő, üdő, sok szép üdő,
Sok kedvetlen jó esztendő.

Egy esztendő, pedig kettő,
Egy esztendő, pedig kettő,
Aztat búval is eltőti,

Jaj de nékem az harmadik,
Jaj de nékem az harmadik
Soha töllem el nem telik.

(Újfalú, 2917. sz. 73–2)

- ¹ Zsendár: a „zsandár” szónak a román népies *jendar* hatására keletkezett alakja.
² Kăprár: a „káplár” szónak a román népies *căprar* hatására keletkezett alakja.
³ Kăzárma: a „kazárnya” szónak a román *cazarmă* hatására keletkezett alakja.
⁴ Változat: sétál.
⁵ Kăpitány: a „kapitány” szónak a román *căpitan* hatására keletkezett alakja.

B

Parlando ♩ = 82

Hogy ne sírjon az az anya, Kinek hat fi - a kata-na.

Hogy ne sír-jon az az a-nya, Kinek hat fi - a ka-tana.

Három zsendár, három kăprár,
Pesti kăzármaiban sétál.
Három zsendár, három kăprár,
Pesti kăzármaiban sétál.

Pesti kăzárma, repedj meg,
Édes fiam, szabadulj meg.
Pesti kăzárma, repedj meg,
Édes fiam, szabadulj meg.

Szabadságom el van zárval
Kăpitányom lădájăbo.
Szabadságom el van zárval
Kăpitányom lădájăbo.

Elvesztettem ládo kóccsát,
Meg sem szabadulok immánd.
Elvesztettem ládo kóccsát,
Meg sem szabadulok immánd.

Megkaptam a ládo kóccsát,
Meg es szabadulok immánd.
Megkaptam a ládo kóccsát,
Meg es szabadulok immánd.

Édesanyám, gyujts gyertyáro,
Hazajövök vacsoráro.
Édesanyám, gyujts gyertyáro,
Hazajök vacsoráro.

Forralj nékem édes tejet,
Apríts belé zsömlebelet.
Forralj nékem édes tejet,
Apríts belé zsömlebelet.

Hogy egyem én egy vacsorát.
Akit édesanyám csinált.
Hogy egyem én egy vacsorát,
Akit édesanyám csinált.

(Diószeg, 2839. sz. 13–2)

104. ÉDESANYÁM POSTÁN KÜLDÖTT

S édesanyám postán küldött levelet:
Gyere haza, édes fiam, ha lehet.
S édesanyám postán küldött levelet:
Gyere haza, édes fiam, ha lehet.

Hazamennék, édesanyám, nem lehet,
Holnapután masirodzunk, úgy lehet.
Hazamennék, édesanyám, nem lehet,
Holnapután masirodzunk, úgy lehet.

Menjen haza, édesanyám, szomorán,
Nevelje fel kissebb ecsém nyomorán.
Menjen haza, édesanyám, szomorán,
Nevelje fel kissebb ecsém nyomorán.

Hogy szolgálja ki ja császárt igazán...

(Diószeg, 2871. sz. 58–2)

105. LÁNYOK, FALUMBELI LÁNYOK

A

Lyányok, (de) falumbeli lyányok,
Van-e még piros rózsátok?
Tegyétek a mejjetekbe,
(De) gyertek velem Bukarestbe.

Ott az ágyúk szépen szólnak,
Fegyverek egyre ropognak,
Fényes kard nyakunkra illan,
Piros vérünk földre csorran.

Főorvos úr, arra kérem,
Kösse be a sebjeimet,
Kösse be a sebjeimet,
Mentse meg az életemet.

Megmenteném, de nem érem,
Mer elfojt a piros véred.
Megmenteném, de nem érem,
Mer elfojt a piros véred.

Zeste babám kapujába
Megbotlott a lovam lába.
Szikrát vetett a patkója,
El sem szabadulok soha.

(Frumósza, 2668. sz. 31–5)

B

Lányok, falumbeli lányok,
Szedjétek piros virágot.
Küldjétek el Bukarestbe,
Gyertek velem a harctérre.

Hol az ágyúk úgy bufognak,
Apró fegyverek ropognak.
Fejem felett kard megfordul,
Piros vérem földre csordul.

Száz orvos úr, arra kérem,
Kösse be ja sebeimet,
Kösse be ja sebeimet,
Mentse meg az életemet.

Megmentem én, de már késő,
Elfojt mind a piros véred.
Megmentem én, de már késő,
Elfojt mind a piros véred.

(Újfalú, 61–2)

106. DOMBON VAN A BUKARESTI

Dombon van a bukaresti¹ kázárma,
S akármerre fújja ja szél, találja.
Fújja ja szél, ingassa ja magas tetejét,
De sok kislány sirassa ja kedvesét.

Három kislány kimegy a temetőbe,
Mind a három letérgyepel egyszerre.
A háromból a legküsőbb sóhajt az égre:
Mét es lettem rekluta szeretője.

(Onest, 2829. sz. 69–2)

¹ Változat: bálcseszkuí.

107. TÚL A VIZEN

Túl a vizen, mandulafa tövibe
Szír a kiszlán a rúzsája ölébe.
Ne szírj kiszlán, ihaja,
Rekruta ja szeretőd,
Fiatal vagy, várhatsz három esztendőt.

Milyen szépen ragyognak a csillagok,
Kelj fel rúzsám, mert indulni akarok.
Fel isz kelek, ihaja,
Mert nem bírom aludni,
Szerettelek, el akarom búcsúzni.

Nincsen kedvem, mer a fecske elvitte,
Románia közepibe letette.
Kicsi fecske, ihajaj,
Hozd vissza a kedvemet,
Kedvem után a régi szeretőmet.

(Trunk, 26–9)

108. MÁMA VAGYON PÉNTEK

Máma vagyon péntek, hónapután vaszárnap,
Szepergetnek bálceszkui szíp lyányok.
Szeperjétek ki az utcát fényesz-tisztáro,
Jönnek a reguták, szír az annyik utáno.

Aj de tova-felé jön egy fekete felhő,
Sz abbúl megver minket e záporeszó.
Záporeszó üti-veri gyenge vállamot,
Tizenötödikén elhagyom a bubámot.

(Nicolae Bălcescu, 50–8)

109. ZÖRÖG AZ AJTÓ KILINCSE

A

Zörög ez ajtó kilincse,
Zörög ez ajtó kilincse,
Megtért vissza e szerencse.

Csütörtökön hete este,
Csütörtökön hete este
Orgyint¹ adtak e kezembe.

Orgyint adtak e kezembe,
Orgyint adtak e kezembe,
Hogy induljak katanának.

Hogy induljak katanának,
Hogy induljak katanának,
Bé Bákóba darabásznak.²

Dorohojra léniásnak,³
Dorohojra léniásnak,
Botosányba kälársnak.⁴

(Klészse, 2028. sz. 29–3)

¹ *Orgyin*: parancs, behívó. (Román *ordin*.)

² *Darabász*, *darabánc*: gyalogos. (Román *dorobanț*.)

³ *Léniás*: gyalogos. (Vö. román *trupe de linie*.)

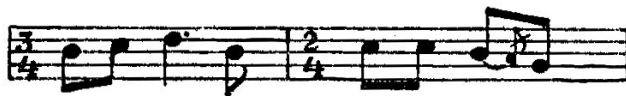
⁴ *Kälárs*: lovas. (Román *călăraș*.)

B

Tempo giusto

Csü-tör-tö - kőn he - te es - te,

Csü-tör -tö - kőn he - te es - te

¹ rást primil - tem¹ ke - zem - be.

Hogy indujjak katonának,
Hogy indujjak katonának,
Bé Bakóba darabáncnak.

Bé Bákóba darabáncnak,
Bé Bákóba darabáncnak,
Dorohojra kälársnak.

Visszaizent az anyjának,
Visszaizent az anyjának,
Nincsen nyereg a lovának.

Mikor nyeretget igazított,
Mikor nyeretget igazított,
Akkor féket sem kaphatott.

(Trunk, 1725. sz. 39-6)

¹ *Primiltem*: kaptam, vettem. (Román *a primi*.)

110. ANYÁM, ÖREG ÉDESANYÁM

A

Tempo giusto ♩ = 124

Anyám, ő - reg é - des - a - nyám,
Gyűjtse ősz - sze min - den gú - nyám,
Gyűjtse össze minden gúnyám, Lea - no.

Pakétálja¹ ződ ládába,
Tegye, vigye a postára,
Tegye, vigye a postára, Leano.

Küldje bé Dzsermániába,²
S ott ötezzem fel gúnyába,
S ott ötezzem fel gúnyába, Leano.

S ott ötezzem fel gúnyába,
Menjek el bé Rusziába,³
Menjek el bé Rusziába, Leano.

Hol az ágyúk szépen szólnak,
S az én lyátjaim⁴ elhullnak,
S az én lyátjaim elhullnak, Leano.

Lő orosz es, levem én es,
Amíg megrenyilnek⁵ ingem,
Amíg megrenyilnek ingem, Leano.

Feltesznek a perszonálra,⁶
Elvisznek be Odesszába,
Odesszának a széjjibe, Leano.

Lyányok, pusztinai lyányok,
Szedjete kerti virágot,
Szedjete kerti virágot, Leano.

Kössétek a keresztekre,
Jertek a temetésemre,
Jertek a temetésemre, Leano.

Hol az ágyúk szépen szólnak,
S a szép legények elhullnak,
S a szép legények elhullnak, Leano.

(*Pusztina*, 2539. sz. 34–5)

¹ *Pakétálja*: csomagolja. (Román *a pacheta*: csomagolni, becsomagolni.)

² *Dzsermániába*: Németországba. (Román *Germania*.)

³ *Rusziába*: Oroszországba. (Román *Rusia*.)

⁴ *Lyát, ját*: társ, bajtárs: ugyanazon korosztálybeli.

⁵ *Megrenyilnek*: megsebesítenek. (Román *a răni*.)

⁶ *Perszonálra*: személyvonatra. (Román *tren personal*.)

B

Anyám, anyám, édesanyám,
Gyűccsön össze minden gúnyát,
Tegye fel a gyászpostára,
Küldje ki Magyarországra.

Ott az ágyúk szépen szólnak,
Apró fegyverek ropognak,
Apró fegyverek ropognak.
Szép legének földre hullnak.

Lyányok, kalugari lyányok,
Gyűjtsetek kerti virágot.
Kössétek a koszorúba,
Vigyétek a temetőbe.

Sirassátok magatokat,
Szép legének földre hulltak...

(*Lujzikalagor*, 40–9)

HÁZASDALOK

111. ÉDESANYÁM, ADJON ISTEN

S édesanyám, adjon isten jó estét,
Most hoztam egy barnaszemű menyecskét.
De nem azért hoztam, hogy én nagyon szerettem,
Szegény vótam, gazdagságot kerestem.

(Újfalú, 2900. sz. 38–2)

112. ESTE LETT AZ IDŐ

Este lett az idő,
Haza kellne menni,
Szeretetlen társsal
Egy ágyba feküdni.

Mikor megölelem,
Karjaim zsibognak,
Mikor megcsókolom,
Könyveim csordulnak.

(Lészped, 77–7)

113. MEG AKARTAM HÁZASODNI

Meg akartam házasodni,
Csirkét akartam elvenni.

Csirke helyett kotlót kaptam,
Bánom, hogy megházasodtam.

*

Elhagyott a feleségem,
Húsz gyermekvel hagyott ingem.

Kettőt vettem az ölömbe,
Hármat tettem a bölcsőbe.

Kilenc úton karikádzik,
Hat meg a szobában jádzik.

*

Eltörött a kávéscsésze,
Édesanyám megvert érte.

Nem ér annyit az a csésze,
Mint amennyit sírtam érte.

(Újfalu, 60–8)

114. MÍG URAM A KÚTRA JÁRT

Tempo giusto ♩ = 186 ♩ = 170 - 172

Míg u - ram a kút - ra járt.

Ad - dig ga - lam - bom bé - járt.

♩ = 186

Míg u - ram a kút - ra járt,

Ad - dig ga - lam - bom bé - járt.

Detailed description: The image shows a musical score for a song. It consists of four staves of music in 4/4 time, with a key signature of one flat (B-flat). The first staff is marked 'Tempo giusto' with a tempo of ♩ = 186. The second staff has a tempo change to ♩ = 170 - 172. The lyrics are: 'Míg u - ram a kút - ra járt. Ad - dig ga - lam - bom bé - járt.' The third staff is marked with a tempo of ♩ = 186. The lyrics are: 'Míg u - ram a kút - ra járt, Ad - dig ga - lam - bom bé - járt.' The score includes various musical notations such as notes, rests, and ornaments.

Édes uram, be jó kend,
Be jó vizet hozott kend.
Hojzon ijent máskor es,
Megcsókolom százszor es.

Téged, asszan, kérdezlek,
Téged, asszan, kérdezlek,
Ezt az ágyat mi lelte,
Hogy-hogy el van gyötörve?

Macska fogott egeret,
Jáccott véle eleget.
Macska fogott egeret,
Jáccott véle eleget.

(Lészped, 2166. sz F 380b. 79-4)

115. RÁNCOS INGEM, BŐ GAGYÁM

Tempo giusto ♩ = cca 168 – 178

Ráncos ingem, bő gagyám, Nem ép - pe' bög a marhám

Ráncos csidma, bongos ing, S a lá - dá - bo semmi sincs .

Káposzta meg retekmag,
Ingem anyám majd megrak.
Úgy elbúok, meg sem kap,
Úgy elbúok, meg sem kap.

Ingem uram úgy szeret,
A kürtön es kikerget.
Cseberrúddal fenyeget,
Cseberrúddal fenyeget.

Az én uram ujan jó,
Mint a likas magyaró.
Télbe szomár, nyárba ló,
Télbe szomár, nyárba ló.

Kikeresi mindenkor,
Mit igyam én ijenkor.
Kikeresi mindenkor,
Mit igyam én ijenkor.

(Újfalú, 2915. sz. 73-1)

KESERVESEK

116. FÚDD EL JÓ SZÉL

Poco rubato ♩ = 168

Fúdd el jó szél, fúdd el Hosszú út-nak po-rát,
Hosszú út-nak po-rát, Az én szí-vem bú-ját.

(Pusztina, 2527. sz. 63–5)

117. TAVASZ, TAVASZ

A

Tempo giusto ♩ = 106

TavasZ, tavasz, gyenge ta-vasz, Ha te minde- neket ú-ji-tasz,
Csak in- gemet szomo ri- tasz, Csak in- ge- met szomo- rítasz.

(Klészse, 1955. sz. F 356c. 57–3)

B

Üdő, üdő, tavasz-üdő,
Mindeniket megújítasz,
Erdőt levélbe borítasz,
Csak engemet szomorítasz.

(Diószeg, 1-2)

118. FELSÜTÖTT A NAP SUGÁRA

Poco rubato ♩ = 92

The musical score consists of three staves. The first staff is in treble clef, 2/4 time, with a key signature of one flat (B-flat). It begins with a tempo marking 'Poco rubato' and a quarter note equal to 92. The melody starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note D5. The second staff is in bass clef, 3/4 time, with a key signature of one flat. It starts with a half note G2, followed by quarter notes A2, B2, and C3, then a half note D3. The third staff is in bass clef, 2/4 time, with a key signature of one flat. It starts with a half note G2, followed by quarter notes A2, B2, and C3, then a half note D3. The lyrics are: Fel - sü - tött a nap su - gár(ä) - ja. Fel - sü - tött a nap su - gár(ä) - ja Min - den ember ab - lak - já - ra

Fel - sü - tött a nap su - gár(ä) - ja.

poco sost. *meno mosso*

Fel - sü - tött a nap su - gár(ä) - ja

Min - den ember ab - lak - já - ra

Én istenem, mi jaz oka,
Az enyimre nem süt soha,
Az enyimre nem süt soha.

Talán meg vagyok átkozva
Vaj apámtól, vaj anyámtól,
Vaj apámtól, vaj anyámtól.

Vaj apámtól, vaj anyámtól,
Vaj apámtól, vaj anyámtól,
Vaj vajegy testvérbátyámtól.

Én istenem, mé vertél meg,
Met én nem érdemlettem meg,
Met én nem érdemlettem meg.

(Lészped, 1892. sz. F 333a. 75-8)

119. BESÜTÖTT A NAP SUGÁRA

Tempo giusto $\text{♩} = 104$

Bésü - tött a nap su - gá - ra
Minden em - ber ab - lak - já - ra.
Vajon an - nak mi az o - ka.
Az e - nyémre nem süt so - ha?

Idegenyek, idegenyek,
Ne egyetek meg ingemet.
Én es idevaló vagyok,
Hol a fényes csillag ragyog.

Csukros bú járja szívemet,
Elzárta minden kedvemet.
Amíg azok eloszolnak,
Talán minden jók elmulnak.

Jaddig élem világimat,
Míg szél fújja pántlikámat.
S a pántlika könnyű gúnya,
Met azt a szél könnyen fújja.

(Pusztina, 2568. sz. 48-5)

120. MADÁR, MADÁR, KICSI MADÁR

Madár, madár, kicsi madár,
Madár, madár, kicsi madár,
Szájj le zágról, ne csirikolj,
Szájj le zágról, ne csirikolj,

Met meghallják a dushmanyok,¹
Kizaklásznak fészkecskédbül,
Met meghallják a dushmanyok,
Kizaklásznak fészkecskédbül.

Árvo vagyok apa nékütt,
Mint a madár, anya nékütt.
Eszem az árvo kenyeret,
Iszom a szalanci vizet.

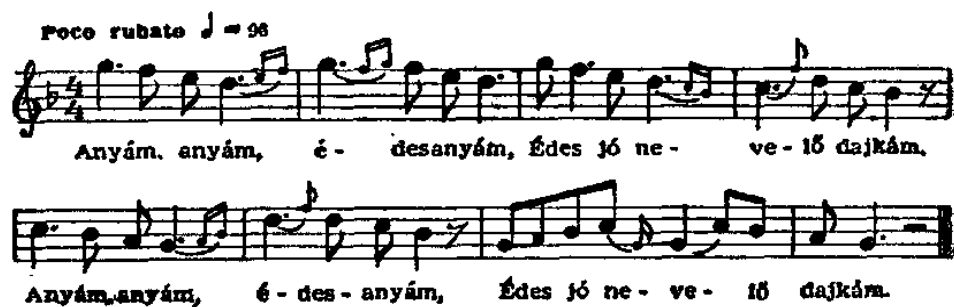
Én istenem, mit csináljok,
Hogy a búból még kitérjek?
Hogy én abból ki nem térek,
Míg a világon én élek.

(Templomfalva, 2935. sz. 64–1)

¹ *Dushmany*: ellenség. (Román *dușman*.)

121. ANYÁM, ANYÁM, ÉDESANYÁM

Poco rubato ♩ = 96

Anyám, anyám, é - desanyám, Édes jó ne - ve - lő dajkám,

Anyám, anyám, é - des - anyám, Édes jó ne - ve - lő dajkám.

Anyám, anyám sok szép szóval,
Kit fogadtam, kit nem sohol,
Anyám, anyám sok szép szóval,
Kit fogadtam, kit nem sohol.

Megfogadnám, de már késő,
Mert eljött a gyászos idő.
Megfogadnám, de már késő,
Mert eljött a gyászos idő.

Jobb lett volna, kis koromba
Zártál volna koporsóba.
Jobb lett volna, kis koromba
Zártál volna koporsóba.

Annyi bánat a szívemen,
Kétrét hajlott az egeken.
Annyi bánat a szívemen,
Kétrét hajlott az egeken.

Egek, egek, szánjatok meg,
Könnyhullásim, álljatok meg.
Egek, egek, szánjatok meg,
Könnyhullásim, álljatok meg.

Ha az egek meg nem szánnak,
Könnyhullásim meg sem állnak.
Ha az egek meg nem szánnak,
Könnyhullásim meg sem állnak.

Sír a szemem mind a kettő,
Hull a könnyem, mint az eső.
Sír a szemem mind a kettő,
Hull a könnyem, mint az eső.

(*Onest*, 2826, sz. 70–2)

122. ÁTALMENÉK A TEMETŐN

Tempo giusto ♩ = 60

Á - tal-(á)-menék e te - me - tőn,
Jut e - szem - be je sze - re - tőm.
Mí hasz-na, ha jut e - szem - be,
Ha egy - szer el van te - metve.

Jutnak eszembe szavai,
Csordulnak elé könnyeim,
Ki zölömbe, ki a földre,
Ki bánatos kebelembe.

Irigyeim sokak s nagyok,
S én közöttük kicsid vagyok.
Kicsid vagyok, gondolatlan,
Hamis vagyok, nyughatatlan.

(Klészse, 1947. sz. F 354b. 29-7.)

123. JAJ ISTENEM, JAJ HALÁLOM

Jaj istenem, jaj halálom,
Ha meghalok, úgy se bánom,
Úgy sincs, ingem ki sojnáljon,
Ki koporsómra boruljon.

Ki koporsómra boruljon,
Keservesen megsirasson.
Sirat engem a madár es,
Meghajlik értem az ág es.

(*Lészped*, 2051. sz. 6–7.)

124. OLYAN ÁRVA NINCS TÖBB, MINT ÉN

Tempo giusto ♩ = 112

Olyan ár-va nincs több, mint én, Olyan ár - va nincs több, mint én.

Az ég a-latt s a föld szi-nyén, Az ég a - latt s a föld szi - nyén.

The image shows a musical score for the song 'Olyan árva nincs több, mint én'. It consists of two staves of music. The first staff is in treble clef, 2/4 time, with a tempo marking of 'Tempo giusto ♩ = 112'. The second staff is in bass clef, 2/4 time, and contains the lyrics. The lyrics are: 'Olyan ár-va nincs több, mint én, Olyan ár - va nincs több, mint én.' and 'Az ég a-latt s a föld szi-nyén, Az ég a - latt s a föld szi - nyén.' There are some musical notations like triplets and accents in the second staff.

Sírhatok es, bánkódok es,
Sírhatok es, bánkódok es,
Illik nekem, ha sírok es,
Illik nekem, ha sírok es.

Fekete sár, fehér öröm,
Fekete sár, fehér öröm,
Nekem a bú nem nagy öröm,
Nekem a bú nem nagy öröm.

Úgy teli vagyok bánotval,
Úgy teli vagyok bánotval,
Mint a fűszál vízharmatval,
Mint a fűszál vízharmatval.

Úgy meg vagyok keseredve,
Úgy meg vagyok keseredve,
Mint a nyírfa tekeredve,
Mint a nyírfa tekeredve.

Annyi bánat a szüvemen,
Annyi bánat a szüvemen,
Kétrét hajlott s az egeken,
Kétrét hajlott s az egeken.

Még ha egyet hajlott vóna,
Még ha egyet hajlott vóna,
Szüvem meg es szakadt vóna,
Szüvem meg es szakadt vóna.

Fehér ruha a fejemen,
Fehér ruha a fejemen,
Fekete bú a szívemen,
Fekete bú a szívemen.

Úgy elmenyek, meglássátok,
Úgy elmenyek, meglássátok,
Soha hírem nem halljátok,
Soha hírem nem halljátok.

Mikor hírem meghalljátok,
Mikor hírem meghalljátok,
Levelemet olvassátok,
Levelemet olvassátok.

Talán akkor megbánjátok,
Talán akkor megbánjátok,
Hogy vélem rosszul bántatok,
Hogy vélem rosszul bántatok.

Nézem az eget s a földet,
Nézem az eget s a földet,
Eszem az árva kenyeret,
Eszem az árva kenyeret.

Többet könyvet, mint kenyeret,
Többet könyvet, mint kenyeret,
S iszom a sanyarú vizet,
S iszom a sanyarú vizet.

(Frumósza, 2650. sz. 31–5.)

125. TESTVÉR, MIKOR AZ ÚTON JÁRSZ

Poco rubato ♩ = 88

Testvér, mi-kor az ú-ton jársz.

Test-vér, mi-kor az ú-ton jársz.

Szű-ved fáj-e, mi-ko nem látsz?

1

De ja fáj es, mit tudsz tenni,
De ja fáj es, mit tudsz tenni,
Jeccer ennek így kell lenni.

Júgy megválunk mü egymástól,
Mint a lapi az ágától,
A malinfa¹ virágjától.

Én elmenyek közületek,
Én elmenyek közületek,
Me köztetek nem élhetek.

(Pusztina, 2587. sz. 43–5)

¹ Malinfa: vadcsereznyefa. (Román *mălin*.)

126. KERÜLJ, SZÍVEM, KERÜLJ

Tempo giusto ♩ = 92

Ke-rülj, szi-vem, ke - rülj, Ker - tem al-ján ke - rülj,
Ott es csak úgy ke-rülj, Búval (ã) meg ne merülj.

The musical score is written on two staves in 2/4 time. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody consists of eighth and quarter notes. The second staff continues the melody with similar rhythmic values. There are some markings above the notes, possibly indicating ornaments or specific articulation.

Mert én ott kerültem,
Búval megmerültem,
Piros pünkösd napján
Hajnalba születtem.

Ki jakkor születik,
Nincsen szerencséje,
Jén akkor születtem,
Szerencsétlen lettem.

(Klészse, 1751. sz. F 273b. 29-4)

127. SIRASS, ANYÁM, SIRASS

Poco rubato ♩ = 60

Sirass, anyám, si-rass, Míg e-lőt-ted ál-lok, (2)
Si-rass, a-nyám, si-rass, Míg e-lőt-ted ál-lok

The musical score is written on two staves in 2/4 time. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody consists of quarter and eighth notes. The second staff continues the melody. There are some markings above the notes, possibly indicating ornaments or specific articulation. A first ending bracket is shown above the second staff.

Met ugyan nem tudom,
Hol léssen halálom,
Met ugyan nem tudom,
Hol léssen halálom?

Erdőn-e, mezőn-e,
Tenger tetején-e,
Erdőn-e, mezőn-e,
Tenger tetején-e?

Tengernek feneke
Az én derekaljam,
Tengernek feneke
Az én derekaljam.

Tengernek teteje
Az én takaródzóm,
Tengernek teteje
Az én takaródzóm.

Kígyók, békák szemik
S az én égő gyertyám,
Kígyók, békák szemik
S az én égő gyertyám.

(Diószeg, 2882. sz. 58-2)

128. ESZTENDEJE, HOGY A VIZET

Tempo giusto ♩ = 54

Esz-tende - je, hogy a vi - zet ha-lá-szom.

Eszten-de - je, hogy a vi - zet ha - lá - szom.

Könyve-im-től még a martot se lá - tom,

Könyve-im- től még a mar- tot se lá - tom.

S kinek nincsen igasságos bobája,
S kinek nincsen igasságos bobája,
Menjen ki a ződ erdőbe mogára,
Menjen ki a ződ erdőbe mogára.

S írja le a cserebokor karjára,
S írja le a cserebokor karjára,
Hogy neki nincs igasságos bobája,
Hogy neki nincs igasságos bobája.

*

S édesanyám sokat intett a jóra,
S édesanyám sokat intett a jóra,
Ne menj, fiam, korcsomára borinnya,
Ne menj, fiam, korcsomára borinnya.

S nem hallgattam édesanyám szovára,
S nem hallgattam édesanyám szovára,
S úgy maradtam világ kacagására,
S úgy maradtam világ kacagására.

(Újfalu, 2794. sz. 37–8)

129. MADÁR, MADÁR, KICSI MADÁR

Madar, madar, kicsi madar,
Madar, madar, kicsi madar,
Be szép, aki szabadon jár,
Be szép, aki szabadon jár.

Én es járnék, ha járhatnék,
Én es járnék, ha járhatnék,
Hogyha urak megengednék,
Hogyha urak megengednék.

Engednének bár egy napot,
Engednének bár egy napot,
Bár egy napot, bár egy hetet,
Bár egy napot, bár egy hetet.

Ha nem egyet, bár egy felet,
Ha nem egyet, bár egy felet,
Hogy írjak egy bús levelet,
Hogy írjak egy bús levelet.

Az én bús feleségemnek,
Az én bús feleségemnek,
Három árva gyermekemnek,
Három árva gyermekemnek.

(Frumósza. 2623. sz. 30-5)

130. CSÜTÖRTÖKÖN ESTE

Tempo giusto ♩ = 132

The musical score is written on two staves. The first staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. It contains the melody for the first line of the song. The second staff is in bass clef with the same key signature and time signature, containing the melody for the second line. The lyrics are written below the staves, with syllables aligned under the notes. There are some handwritten annotations in the score, including a circled '3' at the end of the first staff and a circled '7' at the end of the second staff.

(3)
Csütör - tö - kön es - te Vettem ma-gam ész - re.
(7)
Hogy ez én é - de - sem Vas - ba van ve - réi - ve

S a két genge karja
Hátra vagyon kötve,
Karcú derekára
Rabszíju van téve.

Rab vagy, fiam, rab vagy,
Én es beteg vagyok.
Ha te megszabadulsz,
Én es megjavulok.

(Klészse, 1940. sz. F 351c. 29-4)

131 MADÁRKA, MADÁRKA

A

Parlando ♩ = 132

Ma-dar-ka, ma - dar-ka, Ne zavard a vi - zet.
Hogy igyam be - lő - le, S ír- jak egy le - ve - let.

Írjak egy levelet
Anyámnak, apámnak,
Anyámnak, apámnak,
Szívbeli mátkámnak.

(Pusztina, 2540. sz. 88–5)

B

Madarka, madarka,
Ne zavard a vizet,
Madarka, madarka,
Ne zavard a vizet,

Hogy igyam belőle,
Hogy írjak levelet,
Hogy igyam belőle,
Hogy írjak levelet.

Apámnak, anyámnak,
Szívbeli mátkámnak,
Apámnak, anyámnak,
Szívbeli mátkámnak.

Vedd a szárnyad alá,
Vidd az asztalokra,
Vidd az asztalokra,
Tedd az asztalokra.

Ha kérdik, hol vagyok,
Mondjad, hogy rab vagyok,
Ha kérdik, hol vagyok,
Mondjad, hogy rab vagyok.

Tatár városába
Térdig vasba vagyok,
Tatár városába
Térdig vasba vagyok,

(Pusztina, 2518. sz. 86–5)

132. JAJ, NAGY KEDVEN TARTOTT

– Az édesanya távolba szakadt gyermekét síratja –

Partando ♩ = cca 60

The musical score is written on two staves. The first staff is in 4/4 time and contains the melody for the first line of lyrics. The second staff is in 3/4 time and contains the melody for the second line of lyrics. The lyrics are written below the notes.

Jaj, nagy kedven tartott Sze - rej - mes szülöt - tem,
Mi nél - kül mán ez vi - lág - bo Holtig ár - va let - tem.

Hol vagy, két szememnek
Tündeklő világo,
Elepedett bús szívemnek
Csendes bódugságo.

Hol vagy, én szívemnek
Buzgó kívánságo,
Életemnek mézvel fojó
Kedves vigasságo?

Mondjátok meg nékem,
Ó, tük magos hegyek,
Gyermekemet keresni e
Vajjan mere menjek?

Kő vóna ja szivik,
Meg kellne lágyujjon,
Gyermekemhez engedjenek,
Hogy én őt meglássom.

(Lészped, 2172. sz. F 383-4a. 79-4)

133. ANYÁM, ÉDESANYÁM

– „Éneklék a nyírászat.”¹ Menyasszonybácsúztató –

Parlando ♩ = 63

Anyám, é-des - a - nyám,
É-des szü-lő - da - j - kám. (é)
Ki ki - lenc hó - na - pig
Mé - hé - be hor - do - zott.

1) A 2., 4. és 6. vsz.-ban az utolsó két ütem ritmusa:

Kilenc hónap mulval
Ez világra hozval,
Nekem csicset adott,
Adott vóna mérget.

Ingem rengetgetett
Jó rengő búcsúbe,²
Rengetgetett vóna
Hét singnyég³ a földbe.

Ingem feresztgetett
Gyenge melegvízbe,
Feresztgetett vóna
Forró lobogóba.

S ingem takargatott
Gyenge gyócsruhába,
Takargatott vóna
Forró parazsába.

Leány, jól figyelmezz,
Vedd számát, vedd számát,
Hogy kivel kötöd be
Két szemed világát.

(Lábnik, 2708. sz. 36–5)

¹ Nyirásza: menyasszony. (Román mireasă.)

² Búcsúbe: bölcsőbe.

³ Singnyég: singig, singnyire.

134. KÉT ÖKÖR A FÖLDET

– Menyasszonybúcsúztató –

Parlando

Két ökör a földet Nem magának szántja.
Zember e gyermeke két Nem magának tartja.

Karán felneveli,
Szárnyára ereszti,
Szó távolró nézi,
Hogy mász üti-veri.

*

Sz jehol én elmenek,
Még a fák esz szírnak,
Genge ágaikról
Levelek lehullnak.

Hulljatok, levelek,
Rejtszetek el ingem,
Mert az én édeszim
Szírva keresz ingem.

(Trunk, 1937a sz. 17-9)

135. AZT GONDOLTAM

– Szolgadal –

Parlando ♩ = 96

Azt gondoltam, amíg é - lek, Azt gondoltam, amíg é - lek.
So-ha bá-na - tot nem é - rek. So-ha bá-na - tot nem é - rek.

De még igen sokat értem,
De még igen sokat értem,
Kit éltembe nem reméltem,
Kit éltembe nem reméltem.

Este-regvel csak a cible,
Este-regvel csak a cible,
Életemnek így lesz vége,
Életemnek így lesz vége.

Este-regvel káposztalé,
Este-regvel káposztalé,
Halad a napom lefelé,
Halad a napom lefelé.

Senki nem mondja, gyere bé,
Senki nem mondja, gyere bé,
Túrós málét veszek elé,
Túrós málét veszek elé.

(Frumósza, 2641. sz. 30–5)

BÚCSÚDALOK

136. SIR AZ ÚT ELŐTTEM

Parlando $\text{♩} = 92$

Sír az út e - lőt - tem, bán - ko - dik az ős - veny,
Sír az út e - lőt - tem, bán - ko - dik az ős - veny,
De még - es azt tud - ja, áld - ja meg az is - ten.
De még - es azt tud - ja, áld - ja meg az is - ten.

Áldja meg az isten minden jovaival,
Áldja meg az isten minden jovaival,
Mint kerti violát drága illatjival,
Mint kerti violát drága illatjival.

(Frumósza, 2640. sz. F 432. 30–5)

Az énekes e dalhoz folytatólagosan hozzáénekelte a 79. számú szerelmi dal szövegét is.

137. BÚSULJ, SZÍVEM

Rubato $\text{♩} = 84$

(A) Bú-sulj, szí - vem, mert én sí - rok,
Szomo - rú le - ve - let í - rok. (A)
Szomo - rú le - ve - let í - rok.
Tő - led bú - csúz - ni a - ka - rok.

Búcsúzásom nem szokásom,
Csak a sűrű sóhajtásom.
Úgy megfogjon az én átkom,
Kötéllel sirülj ez ágyon.

Idesanyám sok szép szava.
Kit fogadtam, kit nem soha.
Mégfogadnám, de már késő,
Mert eltőtt e sok szép üdő.

(Klészse, 1748. sz. F 272b. 29-4)

138. ÚGY ELMEGYEK, MEGLÁSSÁTOK

Parlando

Sz úgy elme- nek, meglász - szá - tok,

Sz úgy el- me - nek, meglász-szá - tok (hn)

Szo - ha hí - rem nem hall - já - tok, (hn)

Szo - ha hí - rem nem hall - já - tok.

Mikor híreket halljátok,
Leveleket olvassátok,
Hírharangot húsztassátok,
Hírharangot húsztassátok.

Sz úgy elmenek āra hēre,
Sz úgy elmenek āra hēre,
Merőr madar nem jár ēre,
Merőr madar nem jár ēre.

Fészket rakok e szūriszbe,
Fészket rakok e szūriszbe,
Bánatfának tetejibe,
Bánatfának tetejibe.

Sz ha má kjérdik, azt ki rakta,
Sz ha má kjérdik, azt ki rakta,
Sz azt egy olyan árva rakta,
Sz azt egy olyan árva rakta.

Sz azt egy olyan árva rakta,
Sz azt egy olyan árva rakta,
Kinek szem apja, szem anyja,
Kinek szem apja, szem anyja.

Ki kenyérit szírva kapja,
Ki kenyérit szírva kapja,
Szírva kapja, szírva szeli,
Szírva kapja, szírva szeli.

(Nicolae Bălcescu, 1633. sz. 90–6)

E dal után az énekes folytatólagosan, ugyanerre a dallamra, *A három árva* balladáját énekelte. Lásd e kötetben a 11F. sz. alatt.

139. VER AZ ISTEN

– Dallamát lásd e kötetben a 65. sz. alatt –

Ver az isten, jól ver, látom,
Verjen es meg, azt kívánom.
Ha megver es, úgy verjen meg,
Hogy a világ hagy tudja meg.

Én elmenyek közülletek,
Isten maradjon veletek,
Met veletek nem lehetek,
Met veletek nem lehetek.

Megnyughattok panaszimtól,
Ölelgető karjaimtól,
Édes szájam csókjaitól,
S a sok titkos beszédektől.

Akkor jussak én eszedbe,
Mikor kenyér a kezedbe.
Akkor se jussak egyébről,
Csak az igaz szeretetről.

(Pusztina, 2606. sz. 3–5)

140. BÚSULJ, RÓZSÁM

Forrás: J - 88

(B) Búsulj, rózsám, mer én sírok. (B)

Bú-sulj, rózsám, mer én sírok,

Tó-leó bú-csóz-ni a-ka-rosk.

Búsulok es, bánkódom es,
Búsulok es, bánkódom es,
Ha sírok, reám fér az es.

Búsulhatok, amíg élek,
Búsulhatok, amíg élek,
Mer én arra reáérek.

(Lészped, 2168. sz. F 381a. 79-1)

TRÉFÁS DALOK

141. KERTBE VIRÁGOT SZEDTEM

Tempo giusto ♩ = 98

Kertbe vi - rá - got szedtem, lábam össze - tör tem,

poco all.

Se jól ad - ta jaz is - ten, hogy fér - hez nem mentem.

♩ = 104

Fér - hez men - tem vó - na, rossz u - ram lett vó - na,

Más - tól fé - tett vó - na, sokszor megvert vó - na.

(Lészped, 1675. sz. F 257b. 5-9)

142. KÉSZÜLJ, KISLÁNY, GUZSALYOSBA

Készülj, kislány, guzalyoszba,
Sz a legények a kapuba, ihaj-haj.

Leszeszkednek, mint a kucsák,
Leszeszkednek, mint a kucsák, ihaj-haj.

Onnat fordulnak ajtóra,
Onnat fordulnak ajtóra, ihaj-haj.

Körmöcsölnek, mint a macskák,
Körmöcsölnek, mint a macskák, ihaj-haj.

Onnat fordulnak ablakra,
Onnat fordulnak ablakra, ihaj-haj.

Kukucsilnak, mint a rókák,
Kukucsilnak, mint a rókák, ihaj-haj.

Odafagyatt az ajaka,
Odafagyatt az ajaka, ihaj-haj.

Hozd ki, kislány, azt a gyertyát,
Hozd ki, kislány, azt a gyertyát, ihaj-haj.

Hogy engesszük le zajakát,
Hogy engesszük le zajakát, ihaj-haj.

Zasztal alatt egy tál laszka,
Zasztal alatt egy tál laszka, ihaj-haj.

Azt a macska elöntötte,
Azt a macska elöntötte, ihaj-haj.

Nem a macskának a bűne,
Nem a macskának a bűne, ihaj-haj.

Hanem gazdasszonnak bűne,
Hanem gazdasszonnak bűne, ihaj-haj.

Macskácskának négy a lába,
Macskácskának négy a lába, ihaj-haj.

Zötödik a farkincája,
Zötödik a farkincája, ihaj haj.

(Trunk, 1723. sz. 39–6)

143. TÁNCOLTASD MEG JULISKÁT

Tempo giusto ♩ = 112

Táncoltasd meg Ju - lis - kát, jaj, ja - ja - ja - jaj.

Ad az any - ja pá - lin - kát, jaj, ja - jaj.

Nem kell nekem pálinka,
Jaj, ja- ja- ja- jaj,
Nekem kell a Juliska, jaj, ja- jaj.

(Gajdár, 2681. sz. 66–5)

144. ÉN SZERETŐM PEDURÁR

Zén szeretőm pedurár,¹
A hegyeken furulyál.
Úgy köti a bocskorát,
Hogy megsepri az útját.

De a tehéd ulyan vén,
Hosszúnyakú, mint a gény.²
De az enyém terpeske,³
Táncos, mint a kis fecske.

Jó gazdasszon vagyok én,
Két fazékba főzök én.
Az egyikbe galuskát,
A másikba főtt laskát.

(Lujzikalagor, 22–9)

¹ Pedurár: erdész. (Román pădurar.)

² Gény: gém.

³ Terpeske: törpécske.

145. CSÖRÖG – BÖRÖG A LEGYECSKE

Tempo giusto ♩ = 92

Csörög, börög a legyecske, férhez akar menni,
Komám prücsök a sutuban! meg akarja kérni.
(poco acc.)
Házasodik a kemen-ce, belé-bútt a kúr-tő,
Házasodik a kemen-ce, belé-bútt a kúr-tő.
(♩ = 92) *(poco acc.)*
Kó-kis el-ől jár-jo, ré-ce re-á-hány-jo,
Az én ki-csi sán-ta kecském fél-körml-vel jár-jo.

(Lészped, 2165. sz. F 380a. 79–4)

¹ Sutu, sut: kemence sarka, szöglete.

146. MEGHÁZASODTAM, TE MISKA

Tempo giusto ♩ = 92

Meghá - zo - sod - tam, te Mís - ka,
Van fe - le - sé - gem, Á - nis - ka,
Gyinyemad - ta.

1) A 4. vsz.-ban: 2) A 4. vsz.-ban:

jak - kora, - ű ó - ra.

Feje ojan, mind egy bokor,
Szájo ojan, mind egy bocskor,
Gyinyem-adta.

Lábo kövér a mucsoktól,
Keze kövér a pizsoktól,
Gyinyem-adta.

Szeme neki jakkora,
Mint két zsebbeli jóra,
Gyinyem-adta.

Kenyeret es jól tud sütni,
Met három napig keleti,
Gyinyem-adta.

Mikor kuptorba¹ béveti,
A szájáro mind felkeni,
Gyinyem-adta.

Inget es ű jól tud mosni,
Inget es ű jól tud mosni,
Gyinyem-adta.

Met három napig lugoja,
S a negyediken kimossa,
Gyinyem-adta.

Mikor a kertre kirakja,
Még a kutya jes kacagja,
Gyinyem-adta.

A szemibe ojan csapa,²
Mint egy nagy ménetes³ kapa,
Gyinyem-adta.

(*Lészped*, 1904. sz. F 336a. 79–4)

¹ *Kuptor*: sütökemence. (Román *cuptor*.)

² *Csapa*: csipa.

³ *Ménetes*: németes.

147. TEGNAP VOLTAM ZABARATNI

Tempo giusto ♩ = 144

Tegnap vó - tam zab - a - rat - ni, S ma menek kö - töz - ni,
El - vesz - tet - tem fe - le - ségem, Most me - nek ke - res - ni.

Ha még eccer megtalálnám,
Bizon megbecsülném,
Kezit-lábát összekötném,
S a füstre feltenném.

Még levennem, jól megverném,
Újról visszakötném.
Még levennem, jól megverném,
Újról visszakötném.

(*Onest*, 2926. sz. 12–1)

148. MIHÁLY BÍRÓ ZÖLD ERDŐBE

Miháj bíró zöd erdőbe,
Miháj bíró zöd erdőbe,
Fémlik az kard az övibe,
Fémlik az kard az övibe.

Máris asszon fehér lába,
Máris asszon fehér lába,
Kitündeklik az utcára,
Kitündeklik az utcára.

Miháj bíró ha meglássa,
Miháj bíró ha meglássa,
Hetven napos hideg rájza,
Hetven napos hideg rájza.

Miháj bíró ojan bíró,
Miháj bíró ojan bíró,
Öten-hatan teszik lóra,
Öten-hatan teszik lóra.

Öten-hatan teszik lóra,
Öten-hatan teszik lóra,
Még sem tudja, hol a lova,
Még sem tudja, hol a lova.

Máriséknál istállóba
Eszik szénát a jászobjúból,
Eszik szénát a jászobjúból,
Iszik vizet a váluból.

Hozd ki Máris kentárimat,¹
Kenterilják² meg a vámot,
Hozd ki Máris kentárimat,
Kenterilják meg a vámot,

Hogy ne egyen még több szénát,
Majd kirugja padlásunkat.
Hogy ne egyen még több szénát,
Majd kirugja padlásunkat.

(Magyarfalu, 2759. sz. 45–5)

¹ *Kentár*: mérleg. (Román *cîntar*.)

² *Kenterilni*: mérni. (Román *a cîntări*.)

149. FUT A BÁBA BACSÓ UTÁN

Tempo giusto ♩ = 100

Fut a bába' bacsó' u - tán, döccen a ker - pá - ja,²
Ej - haj, ej - haj, döccen a ker - pá - ja.

Fut a bacsó bába után, rezeget a szekálla,
Ej-haj, ej-haj, rezeget a szekálla.

(Gajdár, 2690. sz. 84–5)

¹ *Bába*: öregasszony, vénasszony.

² *Bacsó*: öregember.

³ *Kerpa*: fejkendő. (Román *cîrpă*.)

150. URAM, URAM, TEREMTŐM

Poco rubato ♩ = 80

Uram, u-ram, terem-tőm(ä), U - ram, u - ram, te - remtőm,
Bezzeg be - tyeg(ä) sze - re - työm, Bezzeg be - tyeg sze - re - työm

Bjéleszt cánnyék,¹ nem evjék,
Bjéleszt cánnyék, nem evjék,
Bort isz hozjék, nem ivék,
Bort isz hozjék, nem ivék.

Jén isztenem, gyójiszd meg,
Jén isztenem, gyójiszd meg,
Fjélórábo nyihoszd meg,²
Fjélórábo nyihoszd meg.

*

Felhágtam e nad hedre,
Felhágtam e nad hedre,
Bjéneztem e lútőre,
Bjéneztem e lútőre.

Szeretyóm elejibe,
Szeretyóm elejibe,
Fejér kalap fejibe,
Fejér bászma³ kezibe.

(*Jugán, 3245. sz. F 447a. 11–4*)

¹ *Biéleszt cánnyék*: bélest csinálék.

² *Nyihoszd meg, nyuhoszd meg*: fojtsd meg, fullaszd meg.

³ *Bászma*: az énekes szerint *bátyiszta*, azaz kézbevaló kendő (Román *basmà*: kendő és *batistă*: kézbevaló kendő, zsebkendő.)

151. ADJON ISTEN, KINEK NINCS

Adjon isten, kinek nincs,
Ș' a pereche de opinci,¹
Tralalala, lalalalala.

Ne búsuljon senki most,
Részeg az én nevem most,
Tralalala, lalalalala.

(*Klészse, 1954. sz. 57–3*)

¹ Magyarul: Egy pár bocskort.

152. ALUSZOL-E, TE JUHÁSZ

Foco rubato ♩ = 62

A - lu - szol - e, te ju - hász,

A - lu - szol - e, te ju - hász?

♩ = 102

Ej - háj, nem is szunnya - dom,

Ej - háj, nem is szunnya - dom.

1) A 2. és 6. vsz.-ban:

nem es az eszte -
nem es a mi - sé -

Jártok-e itt farkasok,
Jártok-e itt farkasok?
Ej-háj, nem es angyalok,
Ej-háj, nem es angyalok.

Vittek-e el báránkát,
Vittek-e el báránkát?
Ej-háj, nem es az esztenát,¹
Ej-háj, nem es az esztenát.

Fojt-e néki ja vére,
Fojt-e néki ja vére?
Ej-háj, nem es a teje,
Ej-háj, nem es a teje.

Ugatták-e ja kutyák,
Ugatták-e ja kutyák?
Ej-háj, nem es kacogták,
Ej-háj, nem es kacogták.

Kivitték-e jerdőbe,
Kivitték-e jerdőbe?
Ej-háj, nem es a misébe,²
Ej-háj, nem es a misébe.

(*Lészped*, 2159. sz. F 376b. 79–4)

¹ *Esztena*: júhakol. (Román *stînă*.)

² *Mise*: templom. Változat: nem es misére.

153. PENGETIK AZ ABLAKOT

Tempo giusto ♩ = 72

Pen-ge-tik ez ab-la-kat, Lop-ják el e lu-da-kat.

Szo-rítsd. fi-am, e nya-kát, Meg ne vakkant-sa magát

Ha megvakkantsa magát,
Meg kell fizesd az árát.
Ha zárát nem fizeted
Zablakon kikergetnek.¹

(*Klészse*, 1949. sz. F 354d. 29–4)

¹ A két utolsó sor változata: Ha nem bírod fizetni, / Zablakon kell kiszökni.

154. MEGDÖGLÖTT A BÍRÓ LOVA

Tempo giusto ♩ = 114

(m) Megdöglött a bí-ró lo-va. Hallod-e, jere, jere, galambom.

Nyújza meg a bí-ró ma-ga, Hallod-e, jere, jere, galambom.

S a nagy bőre lepedőnek,
Hallod-e, jere, jere, galambom,
A szemei okulárnak,
Hallod-e, jere, jere, galambom.

A nagy feje nagy kobzának,¹
Hallod-e, jere, jere, galambom.
S az filei muzsikának,²
Hallod-e, jere, jere, galambom.

S a láboi kocsorbának,³
Hallod-e, jere, jere, galambom.
S a nagy farka meszelőnek,
Hallod-e, jere, jere, galambom.

(*Lészped*, 1896. sz. F 331c. 75–8)

¹ *Kobza*: koboz. (Román *cobză*.)

² *Muzsika*: hegedű.

³ *Kocsorba*: szénvonó (Román *cociorvă*, *cociorbă*.)

155. SZERUSZ PISTA, SZERUSZ JANKÓ

Tempo giusto ♩ = 98

Szerucc Pista, szerucc Jankó, Te pénzednek nem kell acskó

Kit meg-et-tem, kit meg-it-tam, Kit a kűs-lá-nyoknak ad-tam.

(*Templomfalva*, 2933. sz 64–2)